Пралетарыі ўсіх краін, єднайцеся!

Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 50 (6629) | 1 сакавіка 1940 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Прывітанне СНК СССР і ЦК ВКП(б) Бурат-Мангольскай АССР.
Аперзводка штаба Ленінградскай Ваеннай Акругі.
Раённыя і гарадскія партыйныя канферэнцыі.
АРТЫКУЛЫ:
С. Ошэровіч — Наш вопыт.
Н. Стрэльчанка — За калектыўнасць у рабоце.
М. Ларчанка — Да стагоддзя з дня нараджэння Ф. К. Багушэвіча.
А. Шаўроў — Усямерна расшыраць мясцовыя таварныя рэсурсы.
КАНДЫДАТЫ ВЫЗВАЛЕНАГА НАРОДА.
Р. Сімховіч — Марыя Пятроўская.
Г. Снушэня — Дэпутат — слуга народа.
А. Матусевіч — Пасланцы народа.
НАПЯРЭДАДНІ СЯЎБЫ Ў ЗАХОДНІХ АБЛАСЦЯХ РЭСПУБЛІКІ.
А. Кляшчоў — Пінская вобласць.
Н. Абраменка — Баранавіцкая вобласць.
Соўгасы заходніх абласцей БССР.
ЗА РУБЯЖОМ:
Замежныя кругі аб поспехах Чырвонай Арміі на Карэльскім перашыйку.
Супроць дапамогі бела-Фінляндыі.
Англійскія заказы самалётаў у ЗША.
Антываенны рух у англійскіх калоніях Вест-Індыі.
Франка-японскія адносіны.
Прымусовая работа ў сельскай гаспадарцы Францыі.

ВАЕННЫЯ ВЕДЫ—ШЫРОКІМ МАСАМ ПРАЦОЎНЫХ

Абаронная работа зараз спраўляецца і ва... [illegible]

... [illegible] ...

Прэзідыуму Вярхоўнага Совета Бурат-Мангольскай АССР
Соўнаркому Бурат-Мангольскай АССР
Бурат-Мангольскаму абкому ВКП(б)

Совет Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Камуністычнай партыі (бальшэвікоў) вітаюць рабочых, калгаснікаў і інтэлігенцыю Бурат-Мангольскай Аўтаномнай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі з 20-годдзем вызвалення Бурат-Манголіі ад банд белагвардзейцаў і інтэрвентаў.

Бурат-мангольскі народ, у мінулым прыгнечаны і бязлітасна эксплаатуемы памешчыкамі, капіталістамі, купцамі, наёнамі, ламамі і шаманамі, асуджаны царызмам на голад і выміранне, за прайшоўшае дваццацігоддзе пад кіраўніцтвам бальшэвіцкай партыі стварыў свабодную сацыялістычную рэспубліку. З поўдзікай і адсталай царскай калоніі, края качавой гаспадаркі, Бурат-Манголія ператварылася за годы совецкай улады ў квітнеючую індустрыяльна-аграрную рэспубліку, неадъемную частку Совецкага Саюза.

Дзякуючы ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыцы совецкай улады, пры бліжэйшай дапамозе ўсіх совецкіх рэспублік і ў першую чаргу РСФСР, Бурат-Манголія дабілася вялікіх поспехаў ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва.

Створаны і будуюцца ў Бурат-Манголіі новыя прамысловыя прадпрыемствы цяжкай і лёгкай прамысловасці. Сельская гаспадарка рэспублікі, дзякуючы перамозе калгаснага ладу, з адсталай, пераважна качавой, ператварылася ў перадавую сацыялістычную гаспадарку.

Гэтыя поспехі забяспечылі быстры рост матэрыяльнага і культурнага дабрабыту працоўных, стварэнне кадраў нацыянальнай совецкай інтэлігенцыі.

Працоўныя Бурат-Манголіі дабіліся гэтых поспехаў пад кіраўніцтвам бальшэвіцкай партыі, разграміўшы ворагаў сваёй сацыялістычнай радзімы — буржуазна-нацыяналістычных і трацкісцка-бухарынскіх агентаў імперыялізма, прабаваўшых надзець на свабодны бурат-мангольскі народ ярмо капіталістычнага і нацыянальнага гнёту.

Соўнарком Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) выражаюць цвёрдую ўпэўненасць, што бурат-мангольскі народ у брацкім садружастве з усімі народамі Совецкага Саюза будзе і надалей нястомна мацаваць магутнасць Бурат-Мангольскай Аўтаномнай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі і ўсяго Совецкага Саюза.

Совет Народных Камісараў Саюза ССР | Цэнтральны Камітэт ВКП(б) (большэвікоў)

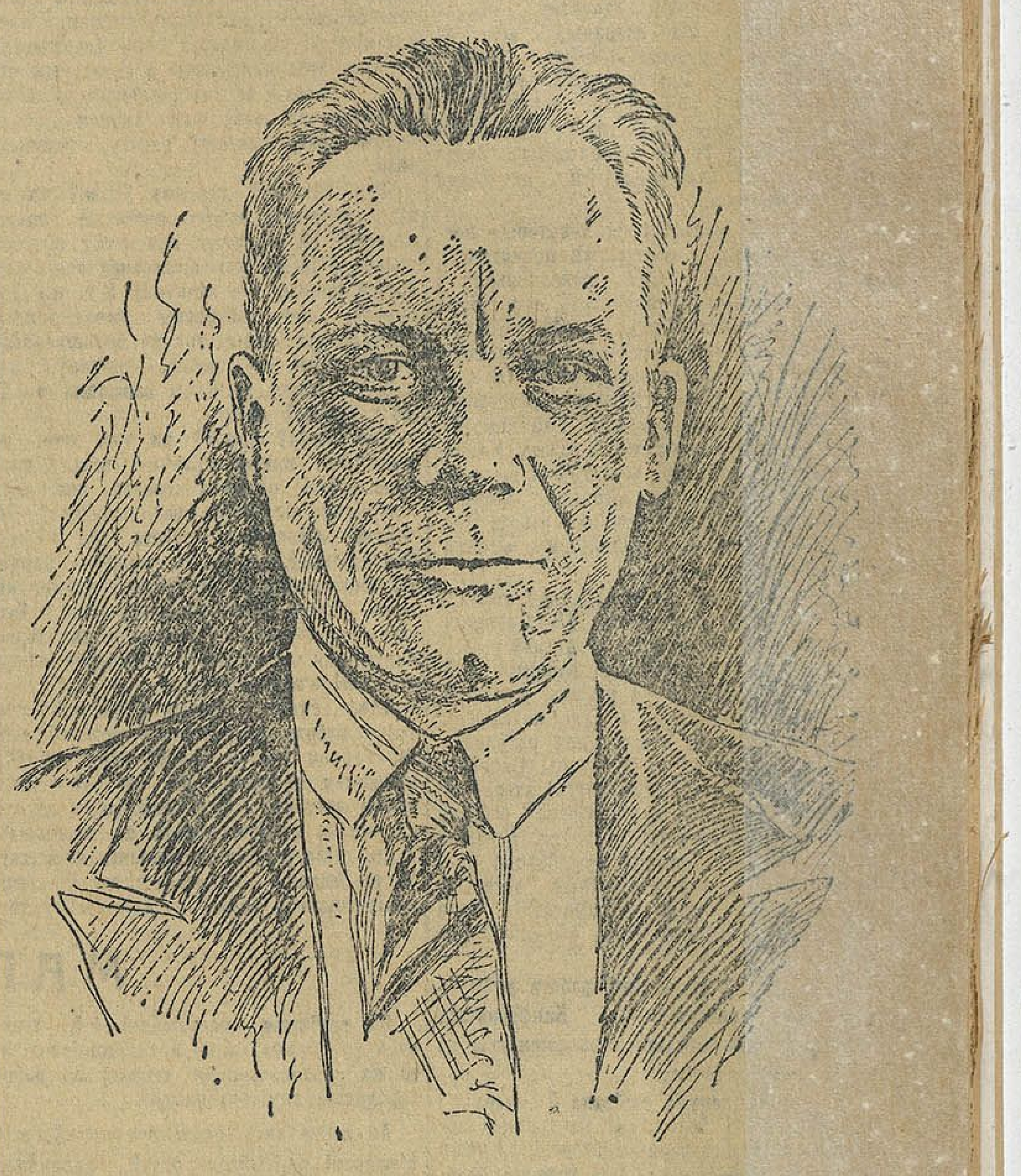

Кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР па Ліпнішкоўскай выбарчай акрузе № 303 Тофіль Аўгусцінавіч Кузьма — селянін-бядняк, працуе старшынёй сельскага камітэта вёскі Пакуці.
Рыс. Я. Кашкеля.

На будаўніцтве канала

ФЕРГАНА. Стаханавец калгаса «Гульбах», Алтын-Кульскага раёна, тав. Алібаеў, працуючы на будаўніцтве канала, устанавіў выдатны рэкорд па выёмцы грунту, выканаўшы норму на 2540 процэнтаў. Звяно, у якім працуе тав. Алібаеў, штодзённа перавыконвае норму ў 8 разоў. (ТАСС).

АПЕРЗВОДКА ШТАБА ЛЕНІНГРАДСКАЙ ВАЕННАЙ АКРУГІ

На працягу 29 лютага на Карэльскім перашыйку наступленне нашых часцей працягвала паспяхова развівацца. Нашы часці захапілі чыгуначную лінію Выбарг—Валкярві, занялі станцыі Яюрапяя, Хейньокі, Пэро (у 9 кілометрах усходней Выбарга), а таксама мястэчка Аласяініо і дачы на ўсходнім беразе Выбаргскага заліва, што ў двух кілометрах на поўдзень ад Выбарга.

Нашымі часцямі за 28—29 лютага занята 270 абарончых умацаваных пунктаў праціўніка, з іх 66 жалеза-бетонных артылерыйскіх збудаванняў, звыш 42 абарончых умацаваных пунктаў, указаных у зводцы за 28 лютага.

На астатніх участках фронта без істотных змен.

Наша авіяцыя вяла актыўныя дзеянні па войсках і ваенных аб'ектах праціўніка. На аэрадромах праціўніка і ў паветраных баях знішчана 36 самалётаў праціўніка.

ПАДРЫХТОЎКА ДА МІЖНАРОДНАГА ЖАНОЧАГА ДНЯ

МІНСК. Калектыў швейнай фабрыкі імені 8-га сакавіка адзначае набліжэнне Міжнароднага комуністычнага жаночага дня разгортваннем сацыялістычнага спаборніцтва і ўзмацненнем масава-абароннай работы. 312 работніц заключылі паміж сабой індывідуальныя соцдагаворы, у якіх яны абавязаліся перавыконваць вытворчы план, выпускаць прадукцыю першага сорта і здаць норму на значок з абаронных значкоў. Стаханаўка т. Сталярчык выконвае заданне на 163 проц., Чачкоўская — на 149 проц., Фамінных — на 151 проц. і т. д.

У азнаменаванне дня 8 сакавіка на фабрыцы падрыхтавана ўжо 58 значкістаў ПППХА.

* * *

ГРОДНА. Удзельнікі мастацкай самадзейнасці мястэчка Індура рыхтуюць спецыяльную праграму для выступлення перад працоўнымі ў дзень святкавання Міжнароднага комуністычнага жаночага дня. Танцавальны калектыў пад кіраўніцтвам В. Сідаровіча развучвае беларускія народныя танцы «Юрачка», «Крыжачок». Хор у саставе 70 чалавек выканае на канцэрце рад песень совецкіх кампазітараў.

Ад Чорнага да Балтыйскага мора

СЛОНІМ, 29 лютага. (ТАСС). Пачалася падрыхтоўка будаўніцтва суднаходнага шляху, злучаючага Чорнае мора з Балтыйскім.

Пабудаваная больш 150 год таму назад Агінская сістэма ўжо не можа задаволіць узросшых патрэбнасцей суднаходства.

Новая сістэма будзе складацца, прыкладна, з 30 гідравузлоў, уключаючых шлюзы і плаціны. Агульная працягласць воднай сістэмы — звыш 500 кілометраў.

У сучасны момант шырока разгарнулася работа на трасе.

Насельніцтва гарадоў і вёсак аказвае будаўніцтву актыўную дапамогу ў адшуканні мясцовых будаўнічых матэрыялаў.

Да 1941 года Днепра-Нёманскі канал павінен быць пабудаваны.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

[illegible]

НА РАЁННЫХ ПАРТКАНФЕРЭНЦЫЯХ г. МІНСКА

СТАЛІНСКІ РАЁН

Учора ў клубе завода імені Варашылава адкрылася V партыйная канферэнцыя Сталінскага раёна г. Мінска. У канферэнцыі прымае ўдзел 257 дэлегатаў з рашаючым голасам і 48 дэлегатаў — з дарадчым.

Канферэнцыя выбірае прэзідыум у саставе 27 чалавек. Сярод іх — сакратары ЦК КП(б)Б тт. Панамарэнка і [illegible], тт. Матвееў, Цанава, Хаін-Юмскі, Іваноў, Галоўкін, Бударын, Бубенка, Гурэвіч, Зарэцкая і інш. Выбіраецца таксама мандатная камісія і сакратарыят.

Бурнай авацыяй была сустрэта прапанова аб выбранні ў пачотны прэзідыум Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з таварышам Сталіным. Пачотным старшынёю канферэнцыі пад гром апладысментаў і воклічы «ура» выбіраецца любімы правадыр народаў вялікі Сталін.

Канферэнцыя з выключным уздымам, пад доўга незмаўкаючыя апладысменты прымае тэкст прывітальнай тэлеграмы таварышу Сталіну.

Са справаздачным дакладам аб рабоце Сталінскага РК КП(б)Б выступіў сакратар райкома партыі т. Бударын.

Партыйная арганізацыя Сталінскага раёна праводзіла сваю работу пад знакам выканання гістарычных рашэнняў XVIII з'езда ВКП(б) і ўказанняў таварыша Сталіна, гаворыць т. Бударын. Ён спыняецца на дасягнутых поспехах у партыйнай і гаспадарчай рабоце. У раёне налічваецца 137 пярвічных партыйных арганізацый, якія еднаюць 2.087 членаў партыі і 1.014 кандыдатаў. За справаздачны перыяд раённая арганізацыя вырасла за лік лепшых людзей. Асабліва павялічыўся рост партыйных радоў з часу прыняцця XVIII з'ездам ВКП(б) новага статута партыі. Калі за перыяд з мая 1938 г. і да XVIII партыйнага з'езда было прынята ў члены партыі 163 чал. і ў кандыдаты — 393, то пасля XVIII з'езда ВКП(б) прынята ў члены партыі 300 таварышаў і ў кандыдаты — 597.

Тав. Бударын прыводзіць у прыклад рад пярвічных партыйных арганізацый, у якіх сапраўды па-бальшэвіцку падышлі да росту партыйных радоў. Гэта партарганізацыі фабрыкі «Комунарка», дзе за 1939 год прынята ў партыю 39 чал., першай совецкай больніцы, дзе прынята 12 чалавек, і інш. Але ёсць і такія пярвічныя партарганізацыі, як Сельгасбанка, Дзіфона, Галоўметыза, дзе за ўвесь час не прыняг ў партыю ні адзін чалавек.

Далей т. Бударын спыняецца на недахопах у рабоце па росту партыйных радоў. Галоўны з іх — гэта зусім слабы рост за лік рабочых вядучых прафесій і, асабліва, за лік жанчын. У асобных партарганізацыях мелі месца парушэнні прынцыпа індывідуальнага адбору ў партыю.

Дакладчык далей гаворыць аб становішчы выхаваўчай работы з маладымі комуністамі і адзначае, што ў радзе арганізацый яшчэ дрэнна пастаўлена работа з кандыдатамі партыі. На сёння ў раёне налічваецца 120 кандыдатаў партыі з прасрочаным кандыдацкім стажам. Найбольшая колькасць іх — у партарганізацыі завода «Большэвік».

[illegible]

Пасля выхаду ў свет «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» і пастановы ЦК ВКП(б) аб прапагандзе, многія комуністы [illegible] па-бальшэвіцку ўзяліся за павышэнне свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню. 986 чалавек самастойна вывучаюць «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)», 250 комуністаў займаюцца ў 17 гуртках. У дапамогу самастойна вывучаючым гісторыю партыі райкомам праведзена 173 лекцыі, на якіх прысутнічала 8.100 чалавек. Арганізаван раённы лекторый. Шырокі размах прынялі ў раёне правадзімыя таварыскія субяседаванні як па асобных раздзелах падручніка, так і па работах класікаў марксізма-ленінізма. Усяго праведзена 210 субяседаванняў.

Вялікую ўвагу аддаваў РК КП(б)Б гаспадарчай рабоце. У раёне налічваецца 31 прадпрыемства. Сярод іх станкабудаўнічыя заводы імені Варашылава і імені Кірава, скураны завод «Большэвік», фабрыкі імені Крупскай і «Комунарка», дзве электрастанцыі. Вытворчы план 1939 года прадпрыемствы раёна выканалі на 104,1 проц.

Падводзячы вынікі справаздачна-выбарных сходаў у пярвічных партарганізацыях, дакладчык адзначыў, што яны прайшлі на высокім ідэйна-палітычным узроўні. Комуністы па-бальшэвіцку ўскрывалі недахопы работы партарганізацый. 66 сакратароў пярвічных партарганізацый выбраны ўпершыню. Работа сакратароў і партбюро ў большасці арганізацый прызнана здавальняючай. Аднак, у 16 партарганізацыях партбюро працавалі нездавальняюча. Гэта гаворыць аб недастатковым кіраўніцтве і дапамозе партарганізацыям з боку райкома партыі.

Пасля даклада т. Бударына першае пасяджэнне канферэнцыі закончылася. Сёння канферэнцыя прадаўжае работу.

ВАРАШЫЛАЎСКІ РАЁН

Учора, у клубе НКВД адкрылася V раённая партыйная канферэнцыя. У рабоце канферэнцыі прымаюць удзел 248 дэлегатаў з рашаючым голасам і 23 з дарадчым. З вялікім энтузіязмам, пад доўга незмаўкаючыя апладысменты і крыкі «ура!» у пачотны прэзідыум выбіраецца Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з правадыром партыі і народаў вялікім Сталіным, і тав. Дзімітраў.

Пад бурныя апладысменты дэлегаты канферэнцыі прынялі тэкст прывітальнага пісьма правадыру народаў таварышу Сталіну.

Са справаздачным дакладам аб рабоце раённага камітэта партыі выступіў сакратар райкома тав. Тарасаў.

— Асноўнай работы нашай раённай партыйнай арганізацыі, — гаворыць дакладчык, — як і ўсёй партыі, за справаздачны перыяд была барацьба за ажыццяўленне рашэнняў XVIII з'езда ВКП(б), указанняў таварыша Сталіна ў дакладзе на гэтым з'ездзе, новага статута партыі і рашэнняў майскага Пленума ЦК ВКП(б).

Калі да III райпартканферэнцыі, — гаворыць далей дакладчык, — у раёне налічвалася [illegible]

Партыйная арганізацыя Варашылаўскага раёна расла за лік лепшых людзей, беззаветна адданых вялікай справе Леніна—Сталіна. У ліку прынятых у кандыдаты партыі: т. Абрамовіч І. О. — тэхнік-картограф, стаханаўка, сакратар фабрычнага камітэта камсамола, дэпутат гарсовета, актывістка абароннай работы; рабочы фабрыкі індывідуальнага пашыву тав. Левін, які сістэматычна выконвае вытворчую норму на 170—180 проц.; навуковы работнік другога Клінгарадка тав. Тур, які мае некалькі навуковых прац, прымае актыўны ўдзел у грамадскім жыцці, і многія іншыя.

Аднак, — заўважае дакладчык, — у росце радоў нашай партыі ёсць буйнейшыя недахопы, перш за ўсё, недастатковы рост за лік рабочых-стаханаўцаў вядучых прафесій і жанчын. З агульнай колькасці прынятых, рабочыя складаюць 21,5 проц., жанчыны — 14,2 проц.

Партыйная арганізацыя раёна дабілася значных поспехаў у авалоданні марксісцка-ленінскай тэорыяй. Толькі па 50 арганізацыях самастойна вывучаюць гісторыю ВКП(б) 1.385 чал. Многія таварышы ўжо вывучаюць VIII раздзел, як, напрыклад, тав. Дазорцава (Першы клінгарадок), тав. Марон (фабрыка «8 сакавіка»), тав. Стэльмашонак (Першы клінгарадок) і іншыя. Яны вывучаюць не толькі «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)», але і глыбока працуюць над першакрыніцамі.

У тых партарганізацыях, дзе самі сакратары працуюць над асваеннем асноў марксізма-ленінізма, гэта станоўча сказваецца на самастойнай вучобе ўсіх комуністаў. Так, напрыклад, сакратар пярвічнай партарганізацыі Белпромпраекта тав. Розенталь вывучае V раздзел гісторыі ВКП(б), працуе над першакрыніцамі, гутарыць з комуністамі і беспартыйнай інтэлігенцыяй, аказвае дапамогу таварышам у іх палітычнай самаадукацыі. Члены партбюро хлебазавода тт. Кантаровіч, Зелікман самі працуюць над сабой і праводзяць вялікую работу ў галіне партыйнай прапаганды ў сваёй партарганізацыі. Яны праводзяць кансультацыі, тэарэтычныя субяседванні і індывідуальныя гутаркі з комуністамі. У рэзультаце ўсе комуністы гэтай партыйнай арганізацыі ўзмоцнена працуюць над павышэннем свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню.

Шырока разгорнута ў дапамогу вывучаючым гісторыю партыі лекцыйная прапаганда. Толькі за 1939 год прачытана 58 лекцый, на якіх прысутнічала 7.000 чалавек. У пярвічных партыйных арганізацыях прачытана 155 лекцый, арганізаваны 204 кансультацыі.

Спыняючыся на пытанні аб кантролі над дзейнасцю адміністрацыі прадпрыемстваў з боку пярвічных партыйных арганізацый, тав. Тарасаў указаў, што побач з перадавымі прадпрыемствамі, як, напрыклад, фабрыка «КІМ», фабрыка «8 сакавіка», хлебазавод і інш., ёсць і такія (фабрыка індывідуальнага пашыву, завод «Пролетарый», завод імені Чкалава, скарняжная фабрыка), якія не выканалі студзеньскага вытворчага плана. Гэта тлумачыцца тым, што партыйныя арганізацыі [illegible]

КАГАНОВІЦКІ РАЁН

Учора ў клубе імені Сталіна адкрылася V партыйная канферэнцыя Кагановіцкага раёна г. Мінска. У прэзідыум канферэнцыі выбіраюцца сакратары ЦК КП(б)Б тт. Панамарэнка, [illegible], старшыня СНК БССР тав. Кісялёў, сакратар парткома чыгуначнага вузла ордэнаносец т. Сабіла, праф. т. Леонаў, тт. Власаў, Хасін, Завілевіч, Гутман, Каган і інш.

Пад бурныя, доўга незмаўкаючыя апладысменты канферэнцыя выбірае пачотны прэзідыум у саставе Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з вялікім правадыром працоўных усяго свету таварышам Сталіным.

З выключным энтузіязмам, пад бурную авацыю ўдзельнікі канферэнцыі прымаюць тэкст прывітальнага пісьма таварышу Сталіну.

Пасля выбараў мандатнай камісіі слова для даклада аб рабоце райкома партыі атрымлівае сакратар РК КП(б)Б т. Хасін.

— Партыйная арганізацыя раёна, — гаворыць т. Хасін, — еднае 137 пярвічных партарганізацый. За справаздачны перыяд прынята 912 чал. у кандыдаты і 444 чал. у члены партыі. Гэты рост партыйнай арганізацыі праходзіў за лік лепшых перадавых людзей раёна — стаханаўцаў прадпрыемстваў і перадавой інтэлігенцыі. Сярод прынятых у партыю ордэнаносец-машыніст паравознага дэпо т. Багапель, машыніст т. Хаімаў, прафесар Медінстытута доктар медыцынскіх навук т. Голуб і інш. Большасць прынятых у партыю таварышаў па-баявому ўключылася ў актыўнае партыйнае жыццё, паказвае прыклады бальшэвіцкіх адносін да працы.

Аналізуючы рост раённай партыйнай арганізацыі, т. Хасін адзначае агульны падыход асобных пярвічных партарганізацый да прыёму ў партыю. Аб гэтым ярка сведчыць той факт, што за справаздачны перыяд бюро РК адмовіла ў прыёме 85 таварышам.

Тав. Хасін прыводзіць прыклады, калі асобныя партарганізацыі марудзяць з разглядам заяў аб прыёме ў партыю. Напрыклад, у партыйную арганізацыю малочнага завода 9 студзеня 1939 года паступіла заява т. Чэрвакова. Толькі 17 лістапада яна была разгледжана на партыйным сходзе, а ў райком паступіла ў студзені 1940 года.

Партыйныя арганізацыі прадпрыемстваў у сваёй большасці правільна зразумелі прадастаўленае ім XVIII з'ездам партыі права кантролю над гаспадарчай дзейнасцю адміністрацыі. Як вынік, з 24 прадпрыемстваў раёна 17 перавыканалі вытворчыя планы 1939 года.

Пасля выхаду ў свет «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» да самастойнага вывучэння гісторыі партыі прыступілі 1.374 комуністы, 502 комсамольцы, 603 беспартыйныя. Але ёсць яшчэ шмат комуністаў, якія не ўсвядомілі важнасці сістэматычнага вывучэння асноў марксізма-ленінізма.

[illegible]

РАЕННЫЯ І ГАРАДСКІЯ ПАРТЫЙНЫЯ КАНФЕРЭНЦЫІ

КРЫЧАЎ

Закончылася другая раённая партыйная канферэнцыя, на якой прысутнічала 77 дэлегатаў з рашаючым голасам і 18—з дарадчым. З вялікім уздымам дэлегаты выбралі пачотны прэзідыум у саставе членаў Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з таварышам Сталіным. З выключным натхненнем канферэнцыя прыняла прывітальнае пісьмо таварышу Сталіну.

Са справаздачным дакладам аб рабоце РК КП(б)Б выступіў сакратар райкома тав. Карпекін. Ён адзначыў, што за справаздачны перыяд партарганізацыя значна вырасла. Прынята 125 чалавек у члены партыі і 194—у кандыдаты. Створаны 23 новыя пярвічныя партыйныя арганізацыі, з іх — 7 калгасных. Зараз пры кожным сельсовеце ёсць пярвічная партарганізацыя.

Дакладчык указаў і на некаторыя поспехі ў перабудове партыйнай прапаганды. 423 комуністы, 857 комсамольцаў і 345 беспартыйных таварышоў самастойна вывучаюць «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)». За справаздачны перыяд праведзена 107 лекцый па гісторыі партыі, 76 кансультацый і 9 тэарэтычных субяседванняў. Выраслі новыя кадры, 105 комуністаў вылучаны на кіруючую работу. Машыніст ордэнаносец тав. Кажухоўскі вылучан намеснікам начальніка станцыі Крычаў. Зменны майстар цэментнага завода тав. Дарошэнка працуе начальнікам электрастанцыі таго-ж завода.

У спрэчках па справаздачнаму дакладу тав. Карпекіна выступіла 28 дэлегатаў. Дэлегаты тт. Страпчанка і Акімаў у сваіх выступленнях указалі, што работнікі райкома рэдка бываюць на месцах, у пярвічных партарганізацыях, а калі і наведаюць, то абмяжоўваюцца атрыманнем патрэбных вестак і з людзьмі не гутараць. Сакратар райкома ЛКСМБ тав. Свадкоўскі адзначыў, што райком партыі слаба кіраваў работай комсамольскай арганізацыі раёна. Асобныя пярвічныя комсамольскія арганізацыі працуюць дрэнна, але партыйныя арганізацыі на месцах ім не дапамагаюць. Мала ўвагі райком партыі аддае абароннай рабоце.

У прынятай рэзалюцыі работа райкома прызнана здавальняючай. Канферэнцыя намеціла канкрэтныя мерапрыемствы па паляпшэнню работы.

У састаў пленума выбрана 23 члены і 5 кандыдатаў. Дэлегатамі на трэцюю абласную партканферэнцыю выбрана 14 чалавек, з іх 10—з рашаючым голасам. Дэлегатамі на XVIII з'езд КП(б)Б выбраны тры чалавекі з рашаючым голасам і адзін—з дарадчым.

(БЕЛТА).

БАРЫСАЎ

Сёння, у другі дзень работы канферэнцыі, адбываліся спрэчкі па справаздачнаму дакладу сакратара Барысаўскага гаркома КП(б)Б тав. Левіна.

Першым выступіў тав. Нікалаеў. Ён сваю прамову прысвяціў пытанню работы з маладымі комуністамі і кандыдатамі ВКП(б).

Барысаўская гарадская партыйная арганізацыя налічвае 121 кандыдата з пратэрмінаваным партыйным стажам. У партарганізацыі шклозавода імені Дзяржынскага ёсць тры кандыдаты з 8-гадовым стажам. Гэтае недапушчальнае з'явішча сведчыць аб тым, што гарком партыі вельмі слаба паставіў работу з кандыдатамі.

Тав. Нікалаеў таксама ўказаў на нездавальняючую работу мясцовай прамысловасці па выпуску прадметаў шырспажыву. Хіба не мог шклозавод выпускаць больш пасуды — стаканаў і т. п.? Зразумела, мог. Фанерны завод таксама ў стане выпускаць значна большую колькасць мэблі — шафаў, крэслаў, сталоў, — якая дагэтуль завозіцца з іншых гарадоў краіны.

Тав. Дубаў указаў на тое, што рад пярвічных партарганізацый вельмі слаба ажыццяўляе права кантролю над дзейнасцю адміністрацыі прадпрыемстваў. Дырэктар фанернага завода № 25 тав. Краснажонаў наогул не прызнае кантролю партарганізацыі і прама заяўляе: «Не ваша справа і не ўмешвайцеся». Гэты дырэктар не прыслухоўваецца да голасу партыйнай арганізацыі, ігнарыруе рашэнні XVIII з'езда партыі.

Тав. Асятрова падвергла рэзкай крытыцы работу медыцынскіх устаноў горада. Гарком партыі вельмі мала займаўся пытаннем аб тым, як працуе аддзел аховы здароўя. Тав. Асятрова таксама адзначыла слабую работу з жанчынамі. Ёсць такія хатнія гаспадыні, якія гадамі не бываюць на сходах, не ў курсе палітычных падзей. Агітацыйна-масавая работа, якая шырока разгарнулася ў час выбарчай кампаніі, спынілася амаль на ўсіх былых выбарчых участках.

Выступаючыя на канферэнцыі ўказалі таксама на недастатковае кіраўніцтва гаркома абароннай работай.

У спрэчках па дакладу выступіў сакратар Мінскага абкома КП(б)Б тав. Каган. [illegible]

[illegible]

Усяго ў спрэчках па дакладу выступіла 26 чалавек. Канферэнцыя прызнала палітычную лінію гаркома правільнай, а практычную работу здавальняючай.

[illegible] тэлеграмы правадыру народаў таварышу Сталіну, а таксама байцам і камандзірам Ленінградскай Ваеннай Акругі.

* *
*

29 лютага канферэнцыя закончыла сваю работу.

Тайным галасаваннем выбран гарадскі камітэт партыі ў саставе 31 члена і 7 кандыдатаў. Выбрана рэвізійная камісія ў саставе 5 чалавек.

На абласную партыйную канферэнцыю выбрана 34 дэлегаты з рашаючым голасам і 18 — з дарадчым.

На XVIII з'езд КП(б)Б выбраны 15 дэлегатаў з рашаючым голасам і 5 — з дарадчым.

Г. БЛЮМКІНА.

КЛІЧАЎ

(Кар. «Звязды»). Закончыўся раённы справаздачна-выбарны партыйны сход. На сходзе прысутнічала 69 членаў і 31 кандыдат КП(б)Б.

Са спрэчак па дакладу сакратара райкома партыі тав. Валасевіча відаць, што раённая партыйная арганізацыя прышла да выбараў партыйных органаў з поўнымі поспехамі ва ўнутрыпартыйным жыцці і гаспадарчай рабоце. За справаздачны перыяд партарганізацыя прыняла ў члены КП(б)Б 45 чалавек і перавяла з кандыдатаў у члены партыі 13.

У спрэчках па дакладу выступіла 22 чалавекі. [illegible]

[illegible]

Закрытым (тайным) галасаваннем партыйны сход выбраў райком КП(б)Б у саставе 9 чалавек.

МАГІЛЁЎ

На ранішнім пасяджэнні 4-й гарадской партканферэнцыі прадаўжаліся спрэчкі па справаздачнаму дакладу аб рабоце гарадскога камітэта партыі.

Аб росце актыўнасці комуністаў, згуртаванасці партыйных радоў, паляпшэнні работы па ідэйнаму выхаванню гаворыць у сваім выступленні дэлегат Сырамалотаў. Адначасова ён крытыкуе гарком за адсутнасць неабходнай праверкі выканання сваіх рашэнняў. Было, напрыклад, прынята рашэнне, гаворыць выступаючы, аб становішчы аўтамабільнага транспарта горада. Выкананне гэтага рашэння і зараз не праверана, а аўтамабільны парк працуе паранейшаму надзвычай дрэнна.

Дэлегат Тураеў завастрае ўвагу горпартканферэнцыі на пытанні партыйнай гаспадаркі. Ён лічыць, што гэтай галіне партыйнай работы і ў дакладзе, і ў выступленнях не было адведзена належнай увагі.

На канферэнцыі выступіў сакратар Магілёўскага абкома КП(б)Б т. Макараў. Ён завастрыў увагу партыйнай канферэнцыі на радзе істотных недахопаў у рабоце гарадской партыйнай арганізацыі.

— Гарком усё яшчэ слаба кіруе ростам партыйных радоў, адсутнічае сістэматычная праверка выканання рашэнняў, ёсць буйныя недахопы ў вырошчванні і выхаванні кадраў. Адначасова т. Макараў паставіў рад задач перад партыйнай арганізацыяй горада ў галіне выхавання комуністаў, наладжвання работы совецкіх устаноў, эканоміі дзяржаўных сродкаў і т. д.

Пасля выступлення т. Макарава, спрэчкі па справаздачнаму дакладу аб рабоце гаркома партыі скончыліся. Усяго ў іх прынялі ўдзел 33 дэлегаты. З заключным словам выступіў т. Шуб, які прызнаў крытыку работы гаркома зусім правільнай.

Канферэнцыя прызнала палітычную лінію гаркома правільнай, а практычную работу здавальняючай. [illegible]

[illegible]

П. НАВАЛЕЎ.

29 лютага. (Спец. кар. «Звязды»).

У зале пасяджэння ў раённай партыйнай канферэнцыі Барашынскага раёна. На здымку: дэлегаты партканферэнцыі слухаюць справаздачны даклад сакратара райкома тав. Тарасава. Фота К. Саланевіча.

ЗА КАЛЕКТЫЎНАСЦЬ У РАБОЦЕ

Два дні прадаўжаўся справаздачна-выбарны сход партарганізацыі Мінскага чыгуначнага вузла.

У сваім дакладзе сакратар вузлавога парткома тав. Сабіла грунтоўна расказаў сходу аб велізарнай рабоце, якую прарабіла партыйная арганізацыя.

Узнагароджанне ордэнамі і медалямі Саюза ССР 7 работнікаў вузла і рост партыйнай арганізацыі больш чым на 90 чалавек—ужо гэтыя два факты гавораць аб дасягнутых партарганізацыяй поспехах. Але дакладчык не асвятліў дастаткова пытання, як партком дабіваўся зладжанасці ў рабоце ўсіх служб вузла, як змагаўся за ўмацаванне працоўнай дысцыпліны на транспарце і забеспячэнне безапаснасці руху паяздоў. Тав. Сабіла абмежаваўся толькі канстатацыяй фактаў і заявіў, што тут справа абстаіць не зусім добра. Нельга сказаць, што вузлавы партком зусім не займаўся гэтымі пытаннямі. Ён імі займаўся і нават вельмі многа, але не заўсёды даводзіў справу да канца. Вось за гэтае і крытыкавалі комуністы свой партком.

— Побач з вялікай работай, якую прарабіў вузлавы партком за справаздачны перыяд, — сказаў у сваім выступленні памочнік участковага рэвізора па безапаснасці руху паяздоў т. Баброўскі,— ён праходзіў міма цэлага раду недахопаў. Напрыклад, такому пытанню як безапаснасць руху вузлавы партком не аддаваў належнай увагі, ён не займаўся аналізам прычын аварый і браку ў рабоце, якія [illegible]

[illegible]

Н. СТРЭЛЬЧАНКА.

НАШ ВОПЫТ

(Лекторый Сталінскага райкома КП(б)Б)

[illegible]

С. ОШЭРОВІЧ.

КАНДЫДАТЫ ВЫЗВАЛЕНАГА НАРОДА

МАРЫЯ ПЯТРОЎСКАЯ

Марыя Канстанцінаўна Пятроўская не раз чула ад сваіх сяброўак-работніц, ад рабочых фабрыкі аб шчаслівым і радасным жыцці ў краіне Советаў, чула і аб тым, што жанчына там роўнапраўная, прымае актыўны ўдзел у дзяржаўным кіраванні. Разам з тысячамі жанчын-работніц імкнулася яна да гэтага жыцця.

Ішлі дні, месяцы, годы... І вось на 32 годзе жыцця жыватворчымі праменнямі заззяла ёй Сталінская Канстытуцыя. Той, хто гнуў спіну пад ярмом памешчыкаў і капіталістаў, або блукаў беспрацоўным па вуліцах гарадоў, адчуў сябе поўным уладаром усіх багаццяў, створаных рукамі працоўных.

Фабрыкі Флакера, Сокал-Зільберфеніга, Мурківа, Фукса, дзе многа год эксплаатаваліся бацька і маці, а пасля і сама Марыя Пятроўская, сталі народнымі. Фабрыка, дзе працуе зараз прадзільшчыца Марыя Пятроўская, належыць першаму тэкстыльнаму камбінату ў Беластоку.

...На фабрыцы быў сход. Рабочыя і работніцы камбіната выбіралі свой фабрычны камітэт.

— Марыю Канстанцінаўну!.. Пятроўскую!.. — чуліся галасы. Старшыня схода занёс яе кандыдатуру ў спісак для галасавання. Яна была выбрана членам фабкома. Потым на абласной нарадзе яе выбралі членам абласнога камітэта прафсаюзаў. У жыццё ўварвалася нешта новае, хвалюючае...

Біяграфія Марыі Канстанцінаўны — гэта біяграфія соцень і тысяч такіх-жа работніц, вызваленых совецкім народам ад бяспраўя, голаду і жабрацтва. Марыя Канстанцінаўна нарадзілася ў сям'і рабочага-картоўніка. З малых год бачыла толькі нястачу і гора. Бацька не мог пракарміць сям'ю на свой мізэрны заработак. Маці пайшла працаваць на фабрыку. Вучыцца, атрымаць асвету было недаступна. Нястача вымусіла Марыю пайсці працаваць спачатку хатняй работніцай, пастушкай, затым на фабрыку. З 16 год пачалася яе працоўнае жыццё. У 1919 годзе яна стала прадзільшчыцай. Працаваць у фабрыканта Муркіса было нялёгка. Заработаныя потам і крывёю грошы, замяняліся бонамі, па якіх рабочыя вымушаны былі купляць тавары толькі ў крамнікаў—фабрыкантаў Квят і Перн. 4—5 месяцаў у гаду працавала Пятроўская на фабрыцы, астатні час хадзіла беспрацоўнай, цярпела голад.

Так ужо было пабудавана жыццё, што шчасце неяк праходзіла міма, цуралася Марыі. Муж памёр ад туберкулёза. Асталіся сын Еўгеній і дачка Ірэна. Хацелася вучыць дзяцей. Маці абівала парогі дырэктара рамесніцкага вучылішча.

— Сына хачу вучыць. Дапамажыце ўстроіць на вучобу...

Дырэктар зірнуў на яе, усміхнуўся:

— А, вы, пані, пры грошах?

— Колькі-ж вам плаціць прыйдзец[ца]...

— Трыста злотых...

Пятроўская павярнулася і пайшла[,] не стала шукаць міласлівасці ў дыр[эктара] вучылішча. Ды гэта было-б дарэмна[:] злотых — яе поўгадовы заработак. [А] дзе-ж узяць грошай, каб аддаць, аб[о] пракарміць дзяцей? Так Еўгеній і н[е] паў у рамесніцкае вучылішча. П[лакала] хлопчык, сумавала маці, але слёз [іх] ных ніхто не бачыў.

Польскія правіцелі не клапаціліся [аб] працоўных. У вёсцы Батэчкі (у ча[...] кіламетрах ад Беластока), дзе жыла [Ма]рыя Пятроўская, ўрачоў не было. [Калі] дачкі Ірэны, як на гора, васпаленн[е ву]ха. У горад везці без грошай — не прыме, да суботы — для палучэ[ння] ячэ далёка. І грошы рашылі лёс [дзя]чынкі: яна асталася з хворым вуха[м].

Так, у цемры, горы, жабрацтве і [го]лі нараджаліся, жылі і паміралі пр[ацоў]ныя людзі ў былой панскай Польшч[ы].

Пяць месяцаў прайшло з таго [ча]калі над вёскай Батэчкі ўпершыню [пра]плыў совецкі самалёт. А якія змен[ы ад]быліся ў жыцці Марыі! Яна працу[е на] буйным тэкстыльным камбінаце № [...] Беластоку. Стала стаханаўкай. На [...] машыне дае 98 кілаграмаў пражы, [пры] 71 кг па норме. Дзеці яе вучацца бяс[плат]на ў беларускай школе, на сваёй р[однай] мове. На фабрыцы Марыя карыст[аецца] вялікім аўтарытэтам.

Многа спраў у Пятроўскай. Яна [ак]тыўная грамадская работніца. У фаб[коме,] у абкоме прафсаюзаў, у акруговай в[ыбар]чай камісіі — усюды ведаюць Пя[троў]скую як чулага, нястомнага таварыш[а,] актыўнага барацьбіта за справу Лен[іна—] Сталіна.

...Быў многалюдны сход. Вылучалі [кан]дыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага С[овета] БССР. Калектыў спыніўся на канд[ыдату]ры Пятроўскай Марыі.

— Я прапаную вылучыць канд[ыдатам] у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР [най]шу лепшую стаханаўку Марыю Кан[стан]цінаўну Пятроўскую, — сказаў ма[йстар] ткацкага цэха тав. Людвіг.

Зал дружна заапладыраваў.

Прапанова атрымала ўсеагульнае [адо]брэнне.

Марыя Канстанцінаўна ўпершыню [ад]чула ўсю радасць, усю асалоду жы[цця.] Шум апладысментаў, воклічы ў [гонар] правадыра народаў вялікага Ст[аліна] доўга не змаўкалі ў зале. Марыя [Кан]станцінаўна ледзь стрымлівала слёз[ы.]

— Усё сваё жыццё я аддам за [пра]цоўны народ, за яго шчасце. Чэснай [пра]цай абяцаю апраўдаць ваша давер'[е.]

Марыя Канстанцінаўна Пятроўская [за]рэгістравана кандыдатам у дэпу[таты] Вярхоўнага Совета БССР па Беласто[цкай] выбарчай акрузе № 350.

Р. СІМХОВ[ІЧ]

ДЭПУТАТ—СЛУГА НАРОДА

БЕЛАСТОК, 28 лютага. (Кар. «Звязды»). Зала кінотэатра «Свабода» перапоўнена. 500 выбаршчыкаў Фабрычнай выбарчай акругі горада Беластока сабраліся для сустрэчы з кандыдатам у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей Вярхоўнага Совета СССР тав. Іванам Антонавічам Турлейскім.

Сход адкрыў старшыня акруговай выбарчай камісіі тав. Крыштафовіч. Пасля даклада аб выбарах дэпутатаў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР ад заходніх абласцей слова атрымаў кандыдат у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей Вярхоўнага Совета СССР Іван Антонавіч Турлейскі.

— Блізак дзень 24 сакавіка,—сказаў ён,—калі мы, новыя грамадзяне вялікай краіны соцыялізма, будзем упершыню выбіраць вярхоўныя органы ўлады на аснове самай дэмакратычнай у свеце Сталінскай Канстытуцыі.

— Зараз мы ўсе наглядна бачым, што прынесла нам геройская Чырвоная Армія, што створана совецкай уладай за пяць месяцаў яе існавання. За такі кароткі перыяд яна зрабіла больш, чым буржуазна-памешчыцкі польскі ўрад за 20 год. Узяць хоць-бы ліквідацыю беспрацоўя. Беластоцкі аддзел працы паслаў на работу 20 тысяч былых беспрацоўных, якія гадамі цярпелі ад галечы і нястачы. Сталінская Канстытуцыя забяспечыла ўсім грамадзянам права на працу.

Буржуазна-памешчыцкі польскі ўрад трымаў працоўных у цемры і бескультур'і. Больш мільёна дзяцей у былой Польшчы былі па-за школай. Зараз совецкая ўлада стварыла ўсе ўмовы для сапраўднага ўсеагульнага бясплатнага навучання на роднай мове. Сотні вячэрніх школ для рослых адкрыты ў нашай вобласці.

Вазьміце любую галіну гаспадарча-культурнага жыцця, і вы ўбачыце, вялікія перамогі і дасягненні здабыты за месяцы совецкай улады.

Былая Польшча «славілася» нацыя[наль]ным прыгнётам. Паны нацкоўвалі [пала]каў на яўрэяў, яўрэяў на беларусаў[, бе]ларусаў на украінцаў і т. д. Толькі [ў Со]вецкім Саюзе расквітае брацкая др[ужба] ўсіх народаў, усіх нацыянальнасцей.

У той час, калі так званыя дэма[кра]тычныя ўрады Францыі і Англіі го[няць] мільёны працоўных на імперыялісты[чную] бойню, геройская Чырвоная Армія вы[зва]ліла 13-мільённы народ ад жахаў злач[ын]най вайны. Дзякуючы мудрай сталін[скай] палітыцы міру, нам забяспечана мі[рнае] жыццё, мірнае будаўніцтва соцыялізм[а].

Нашы выбары, выбары на аснове [Ста]лінскай Канстытуцыі, самыя свабод[ныя,] самыя дэмакратычныя ў свеце. І я ў[пэў]нен, што 24 сакавіка ўсе выбаршчыкі [ад]дадуць свае галасы за кандыдатаў ст[алін]скага блока комуністаў і беспартыйн[ых.] Галасуючы за іх, мы будзем галасава[ць за] совецкую ўладу, за далейшы росквіт [на]шай радзімы, за вялікую партыю Лені[на—] Сталіна, за сваё шчаслівае і рада[снае] жыццё.

Я разумею, што дэпутат—гэта с[луга] народа. Калі польскія пасланцы [былі] «адказны перад богам», то нашы дэп[ута]ты адказны перад сваімі выбаршчык[амі,] перад народам.

Я шчаслівы тым, што працоўныя [у гэтай] залі мне вялікае давер'е, і прыкладу [усе] свае сілы, каб апраўдаць гэтае давер'[е].

Г. СКУЦЭН[КА]

ПАСЛАНЦЫ НАРОДА

ВІЛЕЙКА, 27 лютага. (Спец. кар. «Звязды»). Акруговыя выбарчыя камісіі закончылі рэгістрацыю кандыдатаў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР. Па 44 выбарчых акругах вылучаны і зарэгістраваны тры кандыдаты ў Совет Саюза і 1 кандыдат у Совет Нацыянальнасцей Вярхоўнага Совета СССР, 40 кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР.

Сярод зарэгістраваных кандыдатаў 18 членаў КП(б)Б і 26 беспартыйных. Па нацыянальнаму саставу: 34 беларусы, 6 рускіх, 3 яўрэі і 1 літовец. Па соцыяльнаму становішчу: сялян — 22, рабочых, настаўнікаў і служачых — 22. У ліку 44 зарэгістраваных кандыдатаў — 8 жанчын.

За вылучаных працоўнымі і зарэгістраваных акруговымі выбарчымі камісіямі кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных пачалі агітацыю 3.670 агітатараў. У вобласці створана 2.916 гурткоў, у якіх займаецца 82.000 выбаршчыкаў. У многіх гуртках ужо правялі па 4—5 заняткаў, вывучылі Сталінскую Канстытуцыю і прыступаюць да вывучэння Палажэння аб выбарах у Вярхоўныя Советы.

У дапамогу агітатарам Вілейская абласная «Сялянская газета» выдала асобнай брашурай «Палажэнні аб выбарах у Вярхоўныя Советы СССР і БССР», а таксама «Прыкладны план заняткаў і гутарак».

Ажыўлена зараз на выбарчых уча[ст]ках. Іх па вобласці звыш 700. Мн[огія] ўчасткі горада Вілейкі прыгожа афор[мле]ны лозунгамі, флагамі і плакатамі. [Ля] вывешаных спіскаў выбаршчыкаў т[оў]піцца народ. Прышлі праверыць прав[іль]насць занясення іх у спіскі.

Ва ўчастковых выбарчых камісіях п[раца]уе каля 5.000 актывістаў з рабоч[ых,] сялян і настаўнікаў, праявіўшых сябе [на] выбарах у Народнае Сабранне Захо[дняй] Беларусі і даказаўшых сваю аддана[сць] народу, справе партыі Леніна—Сталіна.

За час падрыхтоўкі да выбараў па [...] выбарчых акругах праведзена 1.970 [мі]тынгаў і сходаў, на якіх прысутніча[ла] 220.000 працоўных.

Нядаўна тав. Шулін Фёдар Іванавіч, кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Сов[ета] БССР па Варнянскай выбарчай акр[узе] № 431 — сустрэўся з выбаршчык[амі] вёсак Міхалічы, Падверанцы і Маркі[...] На сустрэчу, арганізаваную ў клубе вё[скі] Міхалічы, сабралася паўтары тыся[чы] сялян-выбаршчыкаў.

Учора адбылася цёплая таварыская с[у]стрэча кандыдата ў дэпутаты Вярхоўн[а]га Совета СССР тав. В. С. Стома з пр[ац]оўнымі г. Смаргонь. Тав. Стома расказ[аў] выбаршчыкам аб мінулым, аб цяжк[ім] жыцці малазямельнага селяніна, аб сва[іх] доўгіх пакутах у панскай турме.

А. МАТУСЕВІЧ.

УСЯМЕРНА РАСШЫРАЦЬ МЯСЦОВЫЯ ТАВАРНЫЯ РЭСУРСЫ

...шоўшы 1939 год вялікіх пос-...ілася наша краіна. Буйны рост ...вай і сельскагаспадарчай прадук-...печыў значнае павелічэнне роз-...авараабароту, які вырас за год ...м на 23 мільярды рублёў — на ...оц. Рознічныя прадпрыемствы ...лю і спажывецкай кааперацыі ў ... сельскіх мясцовасцях СССР пра-...ікаму спажыўцу тавараў шыро-...жывання і прадметаў харчавання ...м на 163 мільярды рублёў.

... ў год расце тавараабарот і ў ...рдэнаноснай Беларускай рэспублі-...

... у многіх гарадах і сёлах БССР ... астаўлен яшчэ дрэнна, не выка-...юцца велізарныя мясцовыя рэ-... павелічэння выпуску тавараў ...га спажывання.

... штодзеннай бальшавіцкай ба-... максімальнае развіццё вытвор-...цовай прамысловасці і промка-... замест шырокага разгортвання ... на мясцах, большасць кіраўнікоў ...длю і спажыўкааперацыі накіра-... свае намаганні на атрыманне ... ад цэнтра».

...ная практыка гандлюючых аргані-... сутнасці дэмабілізуе кіраўнікоў ... прамысловасці і промкааперацыі. ...ск — буйны цэнтр лесаапрацоў-...мысловасці. У горадзе, апрача ...ных прадпрыемстваў, ёсць вялікая ...целей па апрацоўцы дрэва і вы-...ных вырабаў. Але тут не могуць ... вытворчасці звычайных лубя-... завозяць сюды з Мозыра, хоць ...бу лубянак можна скарыстаць ... мясцовага фанернага завода іме-... У Бабруйску не наладжана вы-... драўляных лыжак, табурэтак, ..., шашак, даміно і інш. вырабаў ...

...манчаскія» настроі, якімі часам ... кіраўнікі мясцовай прамысло-...андлю і прамысловых арцелей. ...ць да недапушчальных з'яў. ...ыя іголкі, выраб якіх можа і па-...ь наладжан усюды, завозяцца ў ... з Мінска і нават Кіева...

... зносіцца і да іншых гарадоў —Мінска, Гомеля, Віцебска, Магілева, ... і т. д. Дарэмна загружаючы тран-... завозім у БССР драўляныя ... Горкаўскай вобласці, вешалкі для ... — з Падольскага завода (Ма-...ая вобласць), драўляныя вучнёўскія ... — з Смаленскай вобласці, звычай-...зячыя драўляныя тачкі для пяску ... Загорска (Маскоўская вобласць), ...ыя прыборы — нават з Сібіры, з ... вобласці. Між тым выраб гэтых ... можна лёгка арганізаваць у ар-...ной промкааперацыі Беларусі.

... недапушчальна стаўка на атры-... тавара па нарадах «з цэнтра», ... цэнтралізаваных фондах. Гэта ... да таго, што за 1939 год пры ... росце тавараабароту мы знізілі ...кі тавараў па Галоўгандлю ў ... (да агульнага паступлення тава-... 13 проц. супроць 15,7 у 1938 г. ...ыўцы нашых гарадоў, у выніку ...сці ініцыятывы ў многіх кіраўні-...лёвых арганізацый, мясцовай пра-...ці і промкааперацыі, недаатры-...рамысловых і харчовых тавараў на ... рублёў.

...обным становішчам нельга мірыц-...асныя, гарадскія і раённыя Советы ...аў працоўных і партыйныя аргані-..., якія нясуць адказнасць за выка-...ырэктыў партыі і ўрада аб уся-... расшырэнні мясцовых таварных ...аў, абавязаны прыйсці на дапамогу ...ючым арганізацыям.

...тупаючы ад імені мільёнаў пакупні-...длюючыя арганізацыі павінны ...ваць рахунак і прадпрыемствам ...ага лёгкай прамысловасці наконт ...ння выпуску вырабаў і расшы-... асартымента. На працягу раду год ...кая чулочна-трыкатажная фабрыка ... 8 сакавіка выпускае дзіцячыя чул-...кі трох размераў, замест дзесяці. ...чыя чулкі выпускаюцца фабрыкай ...і аднаго размера, замест трох. Не ...чы на неаднаразовыя патрабаванні гандлюючых арганізацый, Упраўленне тэкстыльнай прамысловасці БССР не перабудоўвае работу гомельскай фабрыкі.

У БССР завозяцца з іншых абласцей вырабы з цэлулоіда — грэбні, мыльніцы, футляры для зубных шчотак, партсігары, гузікі яркіх колераў, брошкі і т. д. Мінская фабрыка ім. Фрунзе і промарцелі ў свой час выпускалі вырабы з адыходаў цэлулоіднай сыравіны, але цяпер чамусьці спынілі іх выпрацоўку.

Прад'яўляючы зусім абгрунтаваныя патрабаванні дзяржаўнай прамысловасці і промкааперацыі, кіраўнікі гандлюючых арганізацый не павінны аставацца ў ролі пабочных наглядальнікаў і чакаць, пакуль ім прапануюць новыя віды вырабаў. Выступаючы ў чэрвені мінулага года на Усесаюзнай нарадзе актыва спажывецкай кааперацыі, Міхаіл Іванавіч Калінін так вызначыў задачы работнікаў совецкага гандлю: «Вы павінны штурхаць і ўзбуджаць прамысловасць, як дрожджы, як мікроб-узбуджальнік. Вы павінны прымушаць прамысловасць і саматужна-прамысловую кааперацыю вырабляць самыя разнастайныя тавары, неабходныя для задавальнення спажывецкіх запросаў насельніцтва, і нават ствараць, выклікаць да жыцця новыя галіны вытворчасці».

Работнікі мясцовай прамысловасці, промкааперацыі і гандлю абавязаны, у першую чаргу, узяць курс на поўнае спыненне завозу ў рэспубліку вырабаў з дрэва. Гэта задача вялікай дзяржаўнай важнасці, паколькі вырашэнне яе разгружае транспарт ад непатрэбных перавозак.

Усе, без выключэння, прадметы гаспадарчага інвентара і хатняга ўжытку, на якія прад'яўляе попыт гарадское насельніцтва і калгаснае сялянства, могуць і павінны вырабляцца па магчымасці ў кожным горадзе і ў раёнах.

Пара спыніць завоз драўляных цапак у БССР з Загорска і іншых месц. Няма ніякай патрэбы ў тым, каб мы, напрыклад, здалёку завозілі драўляныя кубікі з азбукай. Пры прасцейшым кааперыраванні вытворчасці можна вырашыць такія «праблемы». Напрыклад, друкарня імені Сталіна ў Мінску, друкарня «Палесдрук» у Гомелі, нават арцелі паліграфічнай вытворчасці могуць надрукаваць азбуку-літары і аформіць гэтыя зусім не хітрыя вырабы. Трэба толькі праявіць цікавасць і густ да гэтай справы. Прыклад таго, як можна многа зрабіць пры наяўнасці належнай ініцыятывы, паказвае практыка арганізацыі вытворчасці ёлачных упрыгожанняў у БССР. Мы цяпер амаль звялі к нулю завоз ёлачных упрыгожанняў у рэспубліку і вырабляем іх ва ўсіх буйных гарадах.

У раёнах БССР на аснове скарыстання сваіх крыніц сыравіны (драўніны, гліны, пяскоў і інш.) можам і павінны арганізаваць, апрача вытворчасці шчэпных вырабаў, таксама выраб ганчарнай пасуды, па магчымасці і шкляной, пераганку смалы, выраб драўлянага вугалю і інш.

Слаба скарыстоўваюцца і крыніцы харчовага забеспячэння насельніцтва — грыбы і розныя дзікарастучыя ягады. Пры наяўнасці вялікіх ураджаяў мы ў мізэрнай колькасці загатаўляем і перапрацоўваем грыбы і ягады. За гэту справу абавязаны ўзяцца раённыя арганізацыі разам са спажывецкай кааперацыяй.

Буйныя нескарыстаныя магчымасці мае наша рэспубліка ў цэлым і кожны раён у паасобку ў развядзенні і лоўлі рыбы. Вадаёмаў у нас многа. Каб скарыстаць гэтыя магчымасці, трэба прымяніць вопыт дэцэнтралізаванага планіравання і мясцовых загатовак. Вышэйстаячыя арганізацыі павінны вырашыць пытанне аб забеспячэнні рыбалоўчых арганізацый і арцелей дастатковымі матэрыяльнымі сродкамі, у тым ліку тэхнічным аснашчэннем.

Пытанне аб забеспячэнні рыбалоўных гаспадарак сродкамі магло-б быць лёгка вырашана шляхам прыцягнення сродкаў дзяржгандлю і спажыўкааперацыі на пачатках авансіравання пад прадукцыю.

Усямерна скарыстаць мясцовую сыравіну і адыходы мясцовай прамысловасці, усямерна расшыраць мясцовую вытворчасць — пачотная задача ўсіх работнікаў совецкага гандлю БССР.

А. ШАЎРОЎ,
начальнік Галоўгандлю БССР.

НАПЯРЭДАДНІ СЯЎБЫ Ў ЗАХОДНІХ АБЛАСЦЯХ РЭСПУБЛІКІ

★ ★ ★

ПІНСКАЯ ВОБЛАСЦЬ

Гераічная Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія назаўсёды вызваліла працоўных Заходняй Беларусі з-пад гнёту і кабалы польскіх памешчыкаў і капіталістаў.

Беззямельныя батракі і малазямельныя сяляне надзелены зямлёй. Гаспадаркі, якія не мелі коней, з прыходам совецкай улады атрымалі іх. Бескароўныя сяляне надзелены каровамі. Былыя памешчыцкія палі, лугі, выпасы і лясныя ўгоддзі перададзены ў карыстанне сялян. Працоўныя Пінскай вобласці атрымалі неабмежаваныя магчымасці і рэальную базу для эканамічнага і матэрыяльнага росту і развіцця.

Калі прасачыць за тым, як былі размеркаваны пасеўныя плошчы ў былой панскай Польшчы, то стануць зусім яснымі прычыны беднасці большасці сялян. Вёскі Піншчыны адзначаліся жудаснай беднасцю і жабрацтвам, таму што лепшыя землі знаходзіліся ў руках памешчыкаў, асаднікаў, кулакоў і духавенства. Сяляне-ж мелі зямлю на пясках, балотах і іншых нізкаўраджайных глебах. На тэрыторыі цяперашняй Пінскай вобласці 108 тысяч 752 сялянскія гаспадаркі ўладалі 877 тыс. 107 гектарамі зямлі, 2.715 гаспадарак зусім не мелі яе. Страх галоднай смерці прымушаў сялян ісці батрачыць у маёнткі памешчыкаў і асаднікаў або браць на кабальных умовах зямлю ў арэнду. 9.619 гаспадарак мелі не больш чым па 1,5 гектара, а 5 тысяч гаспадарак — толькі па 0,5 гектара ворыўнай зямлі.

Тэхніка вядзення сельскай гаспадаркі была выключна прымітыўнай: драўляная саха і барана былі адзінымі прыладамі для апрацоўкі зямлі. Памешчыкі і духавенства, эксплаатуючы сялянства, нажывалі сабе мільённыя сумы барышоў. Так, па вобласці ў 415 памешчыцкіх маёнтках было 866 тыс. гектараў зямлі, 10.754 гектараў зямлі належала цэрквам і манастырам. Невялікая кучка памешчыкаў, асаднікаў, кулакоў-крывасмокаў уладала палавінай усёй зямлі вобласці.

У дадзены момант усе памешчыцкія землі падзелены паміж сялянамі. Зямля перайшла ў карыстанне сапраўдных гаспадароў. Вечная мара селяніна аб зямлі — ажыццявілася. Залатыя плады свайго багацця зямля будзе аддаваць людзям, працуючым на ёй.

Зараз па вобласці праходзіць дзейная падрыхтоўка да веснавой сяўбы. Па 11 раёнах лепшымі спецыялістамі абласнога і раённых зямельных аддзелаў праводзіцца на месцах дэтальная распрацоўка планаў веснавой сяўбы. Гэта дасць магчымасць своечасова, да выхаду ў поле, правільна размеркаваць пасеўныя плошчы па асобных культурах. Упершыню ў гэтым годзе сяляне Пінскай вобласці будуць засяваць 7 тысяч гектараў тэхнічных культур.

Для фарсіравання падрыхтоўкі і ачысткі насенных фондаў у былых маёнтках і ў сялянскіх гаспадарках працуюць 16 зернеачышчальных абозаў. Ва многіх населеных пунктах гэтая работа ўжо закончана. Насенныя фонды падрыхтаваны і беражліва захоўваюцца.

Не меншую важнасць прадстаўляе своечасовая падрыхтоўка і рамонт сельгасінвентара. У сувязі з гэтым па вобласці праводзіцца шырокая мабілізацыя мясцовых рэсурсаў. Арганізаван збор жалеза і іншых матэрыялаў для рамонту плугоў, боран, сельгасмашын, калёс і збруі. Усе кавальскія майстэрні і асобныя кавалі прыцягнуты да рамонтных работ.

Адной з велізарных задач, неразрыўна звязаных з веснавой сяўбой, з'яўляецца аказанне неабходнай дапамогі сялянству ў апрацоўцы зямлі машынамі. У вобласці запланіравана арганізаваць 11 МТС і адну машынна-трактарную майстэрню. Тэхнічнае ўзбраенне сельскай гаспадаркі дапаможа ўзняць ураджайнасць.

Наша задача — паставіць сельскую гаспадарку на рэйсы перадавой агратэхнічнай навукі, ліквідаваць агратэхнічную адсталасць і вывесці сялянства з галечы.

Абласным зямельным аддзелам былі праведзены кароткатэрміновыя курсы па перападрыхтоўцы спецыялістаў сельскай гаспадаркі. Да гэтага часу падрыхтавана 60 аграномаў, 11 заатэхнікаў, 36 землеўпарадчыкаў і 10 меліяратараў. Усе спецыялісты размеркаваны па раённых зямельных аддзелах.

З 15 лютага арганізаваны 2-месячныя курсы трактарыстаў на 130 чалавек. На курсы прыняты перадавыя людзі сяла, у першую чаргу былыя батракі, беднякі і сераднякі, якія праявілі сябе на грамадска-палітычнай рабоце, аддана служаць інтарэсам народа і радзімы.

Адначасова з гэтым хутка пачнуць працаваць 15-дзённыя курсы сельскага актыва на 500 чалавек. Курсанты праслухаюць лекцыі на тэмы: «Канстытуцыі СССР і БССР», «Вучэнне Леніна—Сталіна аб палітыцы партыі ў вёсцы» «Калгасна-соўгаснае будаўніцтва і стаханаўскі рух у сельскай гаспадарцы», «Асноўныя прынцыпы совецкай аграноміі і заатэхнікі», «Сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі».

Падрыхтоўка кадраў праз курсавую сістэму дасць магчымасць забяспечыць сельскую гаспадарку спецыялістамі.

У раённыя выканаўчыя камітэты вобласці паступіла многа заяў ад батракоў, беднякоў і сераднякоў з просьбай арганізаваць у іх калгасы. Такія заявы паступілі ад 202 сялянскіх двароў вёсак Пузічы і Вейго, Ленінскага раёна, ад сялян вёсак Охава і Калодзівічы, таго-ж раёна, і т. д.

Там, дзе раней польскія паны потам і крывёю працоўных нажывалі сваё багацце, цяпер жывуць сапраўдныя гаспадары беларускай зямлі. Былыя маёнткі скарыстоўваюцца народам для сваіх патрэб. Маёнтак усім вядомага магната Радзівіла (Столінскі раён) перабудоўваецца ў абласную здраўніцу працоўных — дом адпачынку. У маёнтку «Завішча» арганізаван абласны дом інвалідаў. Ва многіх іншых маёнтках будуць размешчаны навукова-культурныя і іншыя дзяржаўныя ўстановы: школы, бальніцы, ветлячэбніцы, МТС. У маёнтку «Парэчча» будзе змяшчацца рэспубліканскі меліярацыйны тэхнікум, у маёнтку «Моладава»—заатэхнічны тэхнікум.

Падрыхтоўка да веснавой сяўбы цесна звязана з развіццём жывёлагадоўлі. Вялікія плошчы будуць адведзены для пасеву кармавых культур і траў. У сувязі з надыходзячай веснавой злучной кампаніяй па вобласці ўзята на ўлік 119 племянных жарабцоў-вытворнікаў, а таксама многа племянных быкоў.

Задача партыйных, совецкіх і зямельных арганізацый — сустрэць першую совецкую вясну ў поўнай гатоўнасці. Аднак праходзіўшая нядаўна нарада загадчыкаў райземмаддзелаў і старшых аграномаў вобласці паказала, што рад раёнаў да веснавой сяўбы рыхтуецца зусім дрэнна. Кіраўнікі такіх раёнаў, як Ганцэвіцкага, Лагішынскага, Целеханскага, яшчэ не арганізавалі рамонта сельскагаспадарчага інвентара, не мабілізавалі мясцовыя рэсурсы.

Наркамзем БССР і Белкаапсаюз павінны дапамагчы аблземмаддзелу і аблспажыўсаюзу завезці ў вобласць неабходную колькасць жалеза, плугоў, боран і камплектаў упражы.

Справа чэсці партыйных і непартыйных бальшавікоў вызваленага Палесся—разгарнуць падрыхтоўку да сяўбы так, каб вобласць заваявала першынства сярод заходніх абласцей рэспублікі. Да дня ўсенароднага свята — дня выбараў дэпутатаў ад заходніх абласцей нашай ордэнаноснай рэспублікі ў Вярхоўныя Советы СССР і БССР—мы павінны прыйсці з поўным завяршэннем падрыхтоўкі да веснавой сяўбы.

А. Е. КЛЯШЧОЎ,
начальнік Пінскага аблземмаддзела.

★ ★ ★

БАРАНАВІЦКАЯ ВОБЛАСЦЬ

Падрыхтоўка да першай совецкай вясны ў заходніх абласцях БССР супала з падрыхтоўкай да выбараў ў Вярхоўныя Советы СССР і БССР. Працоўныя вобласці, рыхтуючыся да выбараў, разгарнулі сацыялістычнае спаборніцтва. Паднялася магутная хваля вытворчага ўздыму на ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва.

Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія вызваліла працоўных Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі ад прыгнёту памешчыкаў і капіталістаў і стварыла ўмовы для здзяйснення адвечнай сялянскай мары аб зямлі. Уся зямля, якая належала памешчыкам і манастырам, раздана сялянам. Сяляне-беднякі і беззямельныя батракі Баранавіцкай вобласці атрымалі ў сваё карыстанне 11 тысяч коней, 23 тысячы кароў, 35 тысяч свіней і авечак. Бяднейшаму сялянству раздан сельскагаспадарчы інвентар. Батракам прадастаўлены кватэры ў былых дамах памешчыкаў, аказана дапамога прадуктамі харчавання і насеннем. Раздана 3 тысячы тон хлеба і 8 тысяч тон бульбы.

Зараз ва ўсіх вёсках і сёлах ідзе ўзмоцненая падрыхтоўка да веснавой сяўбы. Праводзіцца ачыстка насення, рамонт сельскагаспадарчага інвентара і збруі. Арганізуюцца 8 міжраённых кантрольна-насенных лабараторый і адна абласная. Працуе 100 зернеачышчальных пунктаў. Трэба адзначыць імкненне сялян сеяць высокаякасным насеннем. Частка сялян прыступіла да вывазкі гною на палі, набывае ўгнаенні.

Многія спецыялісты сельскай гаспадаркі атрымалі работу. Зараз у зямельных органах працуе больш 400 чалавек, з іх 73 аграномы, 54 заатэхнікі, 90 ветэрынарных работнікаў, 36 меліяратараў-гідратэхнікаў і 148 землеўпарадчыкаў. Праведзены курсы перападрыхтоўкі спецыялістаў сельскай гаспадаркі, на якіх займалася 150 чалавек. З сакавіка пачынаюць працаваць курсы сельскагаспадарчага актыва ва ўсіх 26 раёнах вобласці. Праз гэтыя курсы будзе прапушчана больш 1300 чалавек. На курсах трактарыстаў будзе вучыцца 150 чалавек. Курсанты забяспечаны стыпендыяй. На вёсцы паяўляюцца новыя спецыялісты, аб якіх тут нават не ведалі: трактарысты, механікі, прычэпшчыкі і т. д. Вясной сяляне на палях убачаць трактары, трактарныя сеялкі і іншыя складаныя сельскагаспадарчыя машыны.

Згодна пастановы ўрада, у гэтым годзе ў вобласці арганізуецца 26 машынна-трактарных станцый.

У 1940 годзе, у параўнанні з 1939 годам, значна павялічваецца пасеўная плошча пад яравыя. Пасевы ільну, напрыклад, у вобласці павялічваюцца ў паўтара раза. Намечан рад мерапрыемстваў па павышэнню ўраджайнасці.

Па бюджэту 1940 года прадугледжаны капіталаўкладанні ў сельскую гаспадарку і жывёлагадоўлю ў суме 19 мільёнаў рублёў.

Паспяховай падрыхтоўцы да веснавой сяўбы прабуюць перашкодзіць рэшткі эксплаатацкіх класаў. Яны прыбягаюць да контррэвалюцыйнай агітацыі і пашырэння правакацыйных чутак. Працоўныя выяўляюць агентаў памешчыкаў і буржуазіі, пепеэсаўцаў, бундаўцаў, сіяністаў і нацыяналістаў усіх масцей. Так, у Шчучынскім раёне на пасаду старшыні валаснога сялянскага камітэта прабраўся заядлы вораг народа, у мінулым дэпутат былога польскага сейма, асаднік. Народ сарваў маску з гэтага хітрага ворага і выкрыў яго.

З кожным днём узрастае актыўнасць працоўных. Сяляне знаёмяцца са статутам сельскагаспадарчай арцелі, уважліва прачытваюць яго пункт за пунктам. Толькі цяпер яны пачынаюць пазнаваць праўду аб калгасах, аб заможным і культурным жыцці калгаснікаў.

Сімпатыі да калгасаў растуць з кожным днём. Ужо зараз амаль ва ўсіх раёнах вобласці сяляне асобных вёсак прыходзяць у райза, райвыканком з просьбай дапамагчы ім у арганізацыі калгасаў. У сваіх заявах сяляне апісваюць жудаснае жыццё ў панскай Польшчы. Яны дзякуюць совецкай уладзе, Чырвонай Арміі і ўсяму совецкаму народу за вызваленне ад панскага іга. У заявах сяляне пішуць, што на прыкладзе калгаснага сялянства Совецкага Саюза яны цвёрда пераканаліся, што толькі калгасны лад вывядзе сялянства на шырокую дарогу да шчаслівага і заможнага жыцця. Яны просяць дапамагчы ім арганізаваць калгасы. Так, 15 сялянскіх двароў вёскі Юшнева і 15 двароў вёскі Альбінкі, Навамышскага раёна, падалі заяву аб жаданні арганізаваць сельскагаспадарчую арцель і просяць дапамагчы ім у гэтым. У 6 вёсках Зельвенскага раёна падана некалькі сот заяў сялян аб арганізацыі сельскагаспадарчых арцелей. Вялікая колькасць заяў паступіла ў Нясвіжскі, Валожынскі і іншыя райвыканкомы.

Задача совецкіх і зямельных органаў Баранавіцкай вобласці — узорна арганізаваць першую совецкую вясну.

Н. П. АБРАМЕНКА,
нам. старшыні Баранавіцкага аблвыканкома.

СОЎГАСЫ ЗАХОДНІХ АБЛАСЦЕЙ БССР

У былых панскіх маёнтках на тэрыторыі заходніх абласцей БССР арганізаваны і прыступілі да работы 27 соўгасаў.

Зараз праводзіцца вялікая работа па ўчоту маёмасці. Заканчваецца ачыстка збожжа і падрыхтоўка насення да веснавой сяўбы. Праводзіцца таксама рамонт сельскагаспадарчага інвентара.

Наркамсаўгасаў БССР накіраваў у соўгасы заходніх абласцей 70 трактараў з прычапным інвентаром, трактарныя сеялкі і 25 аўтамашын. Арганізаваны рыбгасы «Любань», Баранаўскі і [illegible]

Былыя панскі завод [illegible] (БЕЛТА).

ЭЛЕКТРЫФІКАЦЫЯ КАЛГАСАЎ БССР

На дробных рэках БССР у гэтым годзе будуць будавацца 9 новых калгасных гідраэлектрастанцый магутнасцю ад 15 да 30 кілават кожная. Станцыі ўступяць у эксплаатацыю ў гэтым-жа годзе і дадуць электраэнергію калгасам «Чырвоны сцяг», «Барэц» — Чавускага раёна, «Прасвет», «Прамень сонца», «8 сакавіка» і імені Сталіна — Лагойскага раёна, «Партызан», «Стаханавец», імені Комінтэрна, імені 16-га партз'езда і «Барацьбіт за свабоду» — Расонскага раёна і інш. Праект гэтых станцый распрацован Белсельэлектра. На будаўніцтва [illegible] у 400 тыс. рублёў.

У калгасе імені 15-га [illegible] Полацкай вобласці [illegible] гідраэлектрастанцыя магутнасцю ў 60 кілават. [illegible] чарга яе будзе здана ў эксплаатацыю ў бягучым годзе. Кошт будаўніцтва вызначан у 150 тыс. рублёў.

Белсельэлектра распрацоўваюцца таксама мерапрыемствы па будаўніцтву ў заходніх абласцях БССР на дробных рэках 10 гідраэлектрастанцый.

ДА СТАГОДДЗЯ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ Ф. К. БАГУШЭВІЧА

I

2 сакавіка гэтага года спаўняецца сто... ...ня нараджэння выдатнага беларускага паэта-грамадзяніна, асновапалажніка ...чна-рэалістычнага напрамку ў беларускай літаратуры другой палавіны XIX ...годдзя Францішка Казіміравіча Багушэвіча.

...ы пісьменнікі, крытыкі і літаратуразнаўцы, здаецца, павінны былі-б ...ць ініцыятыву і паставіць пытанні ...овага юбілея першага беларускага ...-рэаліста на належную грамадска-...чную вышыню, між тым, назіраюцца абыякавыя і роўнадушныя адносіны да ...аты.

...да, праўленне Саюза совецкіх ...нікаў БССР у мінулым месяцы вы...а адпаведную камісію па правядзен... стагадовага юбілея Багушэвіча, але гэ... ...місія яшчэ не ўзялася, як след, за работу.

...м аб'ясніць такую абыякавасць і ...ушнасць да памяці паэта? Можа ...ннем творчасці Багушэвіча і неда...кай яго літаратурнай спадчыны? Не. ...ы пісьменнікі, крытыкі і літаратура...цы ведаюць Багушэвіча і адчуваюць ...арычную каштоўнасць яго літаратурнай спадчыны. У чым тут справа? А справа, на мой погляд, заключаецца вось у чым. ... многімі нашымі крытыкамі і літаратуразнаўцамі пануюць яшчэ старыя ...і ў поглядах на творчасць Багушэвіча. Гэтыя традыцыі выклікаюць ча... ...некаторых работнікаў інэртную за... ...ць і бялікаўскую боязнасць. ...яго не зварылася.

[illegible] сутнасць гэтых старых традыцый ... поглядах на творчасць Ф. К. Багу... [illegible] належную вышыню?

...ма, што беларускія нацдэмы ў сваіх ...налістычных контррэвалюцыйных мэтах скажалі творчасць Багушэвіча. Падыходзячы да яе аднабакова і антыгістарычна, нацдэмы беспардонна фальсіфіцыравалі Багушэвіча, які ва ўмовах нацыянальна-каланіяльнага становішча Беларусі ў царскай Расіі канца XIX стагоддзя падняў сцяг **нацыянальна-вызваленчай барацьбы беларускага народа за сваю свабоду і незалежнасць.**

Пры гэтым трэба падкрэсліць, што патрабаванне нацыянальнай свабоды ў Багушэвіча неадзяліма ад сацыяльнага вызвалення сялянства з-пад гнёту царскіх чыноўнікаў і памешчыкаў. Аб гэтым сведчаць многія вершы Багушэвіча («Праўда», «Як праўду шукаюць», «Кепска будзе», «Гора», «Песня VI» і інш.).

Ігнарыруючы гістарычныя ўмовы, у якіх нацыянальныя патрабаванні Багушэвіча насілі прагрэсіўны характар, механічна пераносячы багушэвічаўскія патрабаванні нацыянальнай свабоды і незалежнасці ва ўмовы совецкай улады, калі беларускі народ, вызвалены вялікай сацыялістычнай рэвалюцыяй, атрымаў неабмежаваную нацыянальную і сацыяльную свабоду, нацдэмы ў сваіх варожых мэтах фальсіфіцыравалі гэтым самым гісторыю і сапраўдны сцяг нацыянальнага вызвалення, падняты першым беларускім рэалістам, рабілі фальшывым сцягам, апаганьвалі яго.

Такім парадкам беларускія нацыяналісты, глыбока прагрэсіўную творчасць Багушэвіча імкнуліся паказаць рэакцыйнай, нацыяналістычнай.

Вульгарныя сацыёлагі, таксама ігнарыруючы канкрэтна-гістарычны падыход да пісьменніка, у гэтых адносінах сышліся з нацдэмамі, трактуючы Багушэвіча буржуазным нацыяналістам, а яго творчасць рэакцыйнай.

Падыходзячы да творчасці Ф. К. Багушэвіча з пункту погляду марксісцка-ленінскай тэорыі, канкрэтна-гістарычнага аналізу, мы павінны паказаць аб'ектыўна-гістарычнае значэнне яго паэзіі.

II.

Ф. К. Багушэвіч сярод беларускіх пісьменнікаў другой палавіны XIX стагоддзя з'яўляецца самым таленавітым паэтам-рэалістам, паэтам грамадзянскага пафасу і вялікай мастацкай сілы. Яго погляды на паэзію супадаюць з эстэтычнымі поглядамі вялікіх паэтаў-дэмакратаў Некрасава і Шэўчэнка.

У сваёй творчасці Багушэвіч імкнуўся праўдзіва паказаць жыццё беларускага народа ва ўмовах царска-памешчыцкага ладу, нацыянальнага і сацыяльнага гнёту. Багушэвіч бачыў вялікую сацыяльную несправядлівасць царскага ладу, дзе кучка памешчыкаў, царскіх чыноўнікаў і паліцэйскіх, трымаўшых у сваіх руках уладу, здзекавалася над сялянствам, бязмерна эксплаатавала народ.

Багушэвіч любіў працоўны прыгнечаны народ і сваю радзіму, і не мог прымірыцца з несправядлівасцю тагачаснага сацыяльнага ладу. Паэт спачуваў народу і ішоў разам з ім, смела і бясстрашна выступаючы супроць сацыяльнага і нацыянальнага бяспраўя працоўных.

У «Прадмове» да зборніка вершаў «Дудка беларуская» (1891 год) Ф. К. Багушэвіч патрабуе нацыянальна-палітычнай свабоды і самастойнасці для беларускага народа.

З роспаччу ў сэрцы Багушэвіч выступае ў творы «Праўда» супроць нацыянальнага і сацыяльнага гнёту:

Ох, цяжкая-ж доля! От так-бы, здаецца
Скрозь зямлю прапаў-бы, ці ў слёзы
разліўся!
Ці мне жыць на свеце, ці мне куды
дзецца?
Ой, божа-ж мой, божа, нашто я
радзіўся?!
Ой нашто-ж мне дана тая мая мова,
Як я не ўмею сказаць тое слова,
Каб яго то слова, ды праўдай назвалі;
Каб і разышлося то слова па свеце,
Як праменне сонца цёплага ў леце
. . . .
Каб-жа тое слова ды людцаў з'еднала;
Каб на тое слова ворагаў нястала.

Ён падкрэслівае, што яго «душа балела, гледзячы на долю», а «сэрца шчымела і рвалася з болю», бо яго вочы бачылі, а вушы чулі, «як звякаюць ланцугі на людцах». І паэт з мяцежнай роспаччу, выкарыстоўваючы форму народнага заклінання, просіць бога, каб не здзекваўся над ім і людзьмі, пакуль прыйдзе вызваленне—Праўда, бо без яе народу жыць нельга.

Багушэвіч у сваёй творчасці дае шырокую тыповую карціну пакутніцкага жыцця беларускага працоўнага селяніна, які бесчалавечна эксплаатаваўся пануючымі класамі, жыў у страшнай беднасці і галечы, быў бяспраўным; над ім здзекаваліся памешчыкі, царскі суд і паліцэйскія. Паэт рэзка крытыкуе, высмейвае царскую адміністрацыю, дзікую паліцэйшчыну, выкрывае несправядлівасць царскага суда з яго бязглуздым бюракратызмам і нястрымным хабарніцтвам, знішчальным сарказмам бічуе паноў-памешчыкаў.

Такім чынам, хоць Багушэвічам прама і адкрыта не выказваюцца патрабаванні знішчэння царскага ладу, але дзякуючы рэалістычна-крытычнаму паказу тагачаснай рэчаіснасці, яго творчасць па-сутнасці справы, з'яўлялася абвінаваўчым актам супроць царызма, яна адыгрывала рэвалюцыйную ролю.

Багушэвіч не аддзяляў сябе ад прыгнечанага сялянства, ад народа. Ён быў сялянскім паэтам-дэмакратам, выразнікам жаданняў і імкненняў народа, глашатаем нацыянальна-вызваленчых ідэй ва ўмовах каланіяльнага становішча Беларусі ў царскай Расіі другой палавіны XIX стагоддзя. Ён быў заснавальнікам новага напрамку ў беларускай літаратуры—крытычнага рэалізма, які ў пачатку XX стагоддзя быў развіты і падняты ўжо на новую вышэйшую ступень Янкай Купалай і Якубам Коласам.

Вось у чым заключаецца вялікае гістарычнае і прагрэсіўнае значэнне літаратурнай спадчыны Ф. К. Багушэвіча.

III.

Абыякавасць і роўнадушнасць да стагоддзя з дня нараджэння, да памяці такога паэта, як Ф. К. Багушэвіч, з'яўляецца, мякка кажучы, зусім ненармальнай з'явай.

Саюзу совецкіх пісьменнікаў БССР, Інстытуту літаратуры і мовы Акадэміі навук БССР, а таксама кафедры літаратуры педінстытута імені Горкага, нашым літаратуразнаўцам, крытыкам і выкладчыкам беларускай літаратуры, трэба з усёй сур'ёзнасцю і адказнасцю заняцца падрыхтоўкай да 100-гадовага юбілею Ф. К. Багушэвіча. У астаўшыйся да знамянальнай даты час трэба зрабіць многае. Для папулярызацыі творчасці паэта неабходна напісаць рад артыкулаў аб творчасці Багушэвіча, падрыхтаваць і правесці масавыя даклады на прадпрыемствах і ўстановах у тым ліку і на радзіме паэта, у заходніх абласцях БССР, у прыватнасці ў Ашмянскім раёне.

Дзяржаўнае выдавецтва БССР павінна выдаць масавым тыражом лепшыя творы паэта, бо яны адсутнічаюць на кніжнай паліцы нашых бібліятэк. Старыя выданні зборнікаў Багушэвіча «Дудка беларуская», «Смык беларускі» з'яўляюцца бібліяграфічнай рэдкасцю і надрукаваны не рускім, а лацінскім шрыфтам. У выніку чытач, які хоча пазнаёміцца з паэзіяй Багушэвіча знаходзіцца ў вельмі цяжкім становішчы.

Вялікім прабелам нашага літаратуразнаўства з'яўляецца той момант, што зусім адсутнічае навуковая біяграфія Багушэвіча. Вядома, што ён нарадзіўся 22 сакавіка (9-га ст. ст.) 1840 года на Віленшчыне, у Ашмянскім павеце, што ён сярэднюю школу скончыў у Вільні, а затым вучыўся на фізіка-матэматычным факультэце Пецярбургскага універсітэта. Перыяд вучобы Багушэвіча ў Пецярбургу патрабуе свайго вывучэння, бо не можа быць, каб студэнцкія гады паэта былі зусім не заметныя ў бурныя часы 60-х гадоў XIX стагоддзя, калі шырока разгарнулі сваю рэвалюцыйную дзейнасць рускія рэвалюцыянеры-дэмакраты.

Таксама ў агульных рысах вядома, што Багушэвіч, не скончыўшы Пецярбургскага універсітэта ў 1863 годзе прыехаў на сваю радзіму, прымаў удзел у паўстанні 1863 года і быў нават ранены. Але дэтальна аб гэтым цікавым моманце ў жыцці паэта, на жаль, больш нічога не вядома. Трэба заняцца сур'ёзна вывучэннем біяграфіі паэта, а для гэтага патрэбна пабываць ва ўсіх тых месцах, дзе даводзілася жыць паэту, у першую чаргу неабходна, каб брыгада крытыкаў і пісьменнікаў з'ездзіла на радзіму паэта, правяла там адпаведную работу, пагутарыла з родзічамі ці людзьмі, якія асабіста ведалі пісьменніка.

Апрача вядомых зборнікаў «Беларуская дудка» і «Смык беларускі» значная колькасць лірычных і празаічных твораў Багушэвіча да гэтага часу яшчэ не надрукавана і, нават, не знойдзена. Але нам вядома, што зборнік лірычных вершаў Багушэвіча «Беларуская скрыпачка» знаходзіўся ў архівах Эпімах-Шэпілы, а зборнік «Беларускія расказы» знаходзіцца дзесьці ў архіўных матэрыялах. У Ленінградскім Архіве Унутранай Палітыкі, Культуры і Быта СССР ёсць адносіна царскага цэнзара аб забароне друкавання зборніка Багушэвіча «Беларускія расказы». Віленскі цэнзар па справах унутранага друку ад 16 сакавіка 1899 года па поваду рукапісу «Беларускія расказы» Багушэвіча пісаў наступнае: «В [illegible] вопроса не кроется ли в такого рода сочинениях тенденция кроме малорусской создать еще и «белорусскую» литературу, означенная рукопись не может быть дозволена к напечатанию».

Дзе гэты рукапіс зборніка Багушэвіча «Беларускія расказы»—нам невядома. У вышэйназваных Ленінградскіх архівах яе не знайшлі. Зараз перад літаратуразнаўцамі і крытыкамі [illegible] неадкладная задача [illegible] і абнаў[illegible]

ЗВОДКА

АБ ХОДЗЕ РАМОНТУ ТРАКТАРАЎ У МТС РЭСПУБЛІКІ НА 25 ЛЮТАГА 1940 г.

(у процантах да гадавога плана)

Абласці і МТС	Капітальны рамонт	Бягучы рамонт
Віцебская вобласць	79.4	55.5
Аршанская	43.7	50.0
Высоцкая	9.6	25.0
Смалянская	66.6	54.1
Копыская	83.3	50.0
Асвейская	63.7	60.0
Боханаўская	62.5	33.3
Чашніцкая	28.5	21.4
Багушэўская	100.0	36.3
Стайкаўская	54.5	58.8
Бешанковіцкая	72.2	77.7
Астровіцкая	70.5	84.0
Бачэйкаўская	91.7	73.6
Ветрынская I	80.0	60.0
Ветрынская II	100.0	80.0
Вароніцкая	66.6	46.1
Віцебская	100.0	104.1
Мазалаўская	100.0	100.0
Сіроцкая	100.0	84.0
Гарадоцкая I	100.0	28.0
Гарадоцкая II	75.0	63.1
Бескаткаўская	88.8	63.7
Дрысенская	100.0	100.0
Віцебская	72.7	77.7
Бараваўская	86.6	75.0
Вальнаская	100.0	57.1
Дубровенская	75.0	60.0
Асінаўская	75.0	33.3
Зарубская	60.0	33.3
Лепельская I	83.3	77.7
Лепельская II	82.3	52.0
Губінская	100.0	100.0
Лёзненская	60.0	64.2
Высачанская	88.2	25.7
Добрамыслянская	90.0	87.5
Мехаўская	78.5	100.0
Межанская	78.5	57.1
Полацкая	80.0	20.0
Тузаўская	80.0	—
Бельская	78.5	33.3
Расонская	80.0	70.8
Чырвонаармейская	92.3	68.4
Клясцінская	16.6	80.0
Сенненская	100.0	48.2
Хацяўская	100.0	18.7
Пяршайская	73.3	33.3
Сіроцінская	70.5	104.1
Чарніцкая	50.0	63.1
Старынская	73.3	50.0
Суражская	72.2	48.1
Залявічская	76.9	18.7
Талачынская	75.0	62.5
Сырынская	60.0	13.3
Гравінская	68.7	32.0
Ушацкая	85.7	58.3
Вяліка-Лапецкая	75.0	73.6
Хрыптэйхаўская	100.0	44.4
Селянечанская	100.0	61.1
Чашніцкая	88.8	52.1
Пачаевінская	88.8	52.9
Віцгінская	76.9	72.2
Гомельская вобл.	70.5	65.6
Б.-Камалеўская	82.3	53.0
Рубашкінская	120.0	83.3
Веткаўская	100.0	88.2
Закружская	64.3	72.7
Гомельская	100.0	78.3
Ельская	85.7	72.7
П.-Бельская	114.3	50.0
Дабрушская	104.5	50.0
Жлобінская	66.7	45.0
Камецкая	80.0	100.0
Лапарытянская	75.0	106.2
Хальчанская	145.4	70.6
Доўская	111.1	84.6
Салеіская	166.7	40.0
Карменская	105.6	51.7
Батдановіцкая	62.5	60.0
Лоеўская	73.7	67.7
Ветрынская	57.9	73.9
Гаразлесінская	100.0	47.8
Дніпінская	60.0	7.7
Рэчыцкая	86.6	47.0
Озерышчанская	140.0	100.0
Холмецкая	100.0	42.9
Свяціловіцкая	116.7	78.9
Ветлянская	118.2	66.7
Уваравіцкая	100.0	60.0
Камунараўская	137.5	70.6
Буда-Кашалёўская	100.0	60.0
Веселеўская	120.0	85.0
Церахоўская	100.0	64.3
Пралетарская	85.7	62.5
Чачэрская	117.6	70.8
Пісімаўская	100.0	60.0
Магілёўская обл.	61.1	45.9
Асіпавіцкая	78.5	41.8
Лапіцкая	100.0	52.4
Бабруйская	60.2	54.8
Цялушская	72.3	42.5
Бялыніцкая	72.8	42.8
Беларуская	84.3	44.1
Быхаўская	62.5	46.0
Бярэзінская	66.6	60.0
Быхаўская	70.0	55.0
Лучынская	100.0	50.0
Кіраўская	100.0	64.7
Горацкая	81.3	14.3
Кліцнянская	81.3	14.3
Ліхасоўская	66.6	60.0
Дрыбінская	48.0	50.0
Карналіцкая	40.0	40.0
Чэрыкаўская	50.0	60.0
Касцюковіцкая	83.3	48.0
Круглянская	66.6	50.0
Кліпаўская	78.5	63.6
Бялынкавіцкая	83.3	33.3
Зябычанская	66.6	50.0
Кіраўская	85.0	35.0
Краснапольская	33.3	33.3
Кармальская	53.3	48.8
Бярэзінская	66.7	90.0
Каратынская	73.3	40.0
Кімаўская	75.0	75.0
Клімавіцкая	66.7	9.0
Радзянская	75.0	75.0
Мілаславіцкая	69.0	48.3
Красінская	60.0	58.4
Нясецкая	42.9	56.2
Бацэвіцкая	66.6	65.0

Абласці і МТС	Капітальны рамонт	Бягучы рамонт
Бругаўская	92.3	68.1
Палуаўская	63.6	62.5
Цеперынская	54.6	57.1
Брычаўская I	50.0	26.8
Брычаўская II	63.6	37.5
Магілёўская	66.6	49.7
Казімірыаўская	50.0	63.6
Гусліцкаўская	50.0	59.0
Лупалаўская	62.5	54.6
Вендарожская	41.7	31.9
Мсціслаўская	62.5	40.7
Бурманаўская	33.3	33.3
Тальманаўская	28.5	35.7
Прапойская	56.2	50.0
Жалезінская	71.4	82.6
Хоцімская	41.1	24.1
Розалімаўская	100.0	36.8
Цяснаўская	57.1	41.8
Макраская	58.3	57.8
Расненская	52.1	50.0
Чаусаўская	57.8	19.4
Чавускаая	57.1	45.5
Уварная	61.5	42.5
Чырвонапольская	78.5	65.3
Брасільдаўская	50.0	40.9
Шклоўская	69.6	35.6
Фагінаўская	85.7	52.0
Любінінская	100.0	59.0
Мінская обл.	66.1	49.7
Барысаўская	36.7	21.7
Пухавіцкая	62.5	71.4
Бачлошыцкая	65.0	28.5
Мсінкая	58.3	80.0
Брасінабрачаўская	63.3	80.0
Беразаўская	85.7	100.0
Грэская	47.0	21.4
Пакрашаўская	64.3	54.6
Заслаўская	70.0	36.0
Навагонская	92.9	50.0
Рагоўская	100.0	90.0
Копыльская	78.2	59.0
Забалацкая	[illegible]	58.3
Цінкавіцкая	76.9	50.0
Чыжэвінская	57.1	8.3
Крупская	72.8	29.5
Грушаўская ім. 20 год БССР	75.0	100.0
Лагойская	77.8	55.5
Старобінская	88.9	91.6
Косінская	88.9	91.6
Пятушкаўская	66.6	50.0
Узлаўская	100.0	100.0
Любанская	50.0	41.3
Заслаўская	66.7	16.6
Палеская	50.0	43.4
Акцябрская-Гарадзейская	70.0	29.4
Мінская	42.8	37.9
Мядзельская	26.3	20.7
Фапінаўская	72.7	68.4
Пятгальская	53.3	34.8
Дзержынская	88.3	11.1
Пуховічская	78.1	56.6
Пухавіцкая	75.0	29.6
Ашкебская	70.6	45.4
Горнаўская	16.6	88.9
Пухавіцкая	65.4	80.0
Сіпчаская	33.3	47.0
Слуцкая	57.1	23.5
Бучвінская	100.0	100.0
Вауманская	57.1	41.6
Сміленская	94.7	46.6
Смілявіцкая II	57.1	45.0
Верхнявінская ім. Сталінскага набору	57.1	50.0
Руженская	57.1	36.3
Шашкая	38.4	42.8
Дукорская	63.6	42.8
Старадарожская	100.0	111.1
Палажовіцкая	63.6	81.8
Старобінская	42.8	36.3
Чэрвенская	42.8	36.3
Штураўская	36.3	35.4
Каранавая	58.3	58.3
Тарганіўская	84.6	50.0
Пяпіннічская	50.0	39.1
Озерская	69.5	60.5
Халопеніцкая	58.3	70.0
Чэрвенская	45.4	52.9
Халопеніцкая	25.4	27.5
Віцінская	55.5	12.5
Бялцінская	100.0	16.6
Бучанінская	71.4	9.0
Палеская обл.	60.6	45.5
Палеская	75.0	54.5
Бабруйская	50.0	50.0
Парычская	53.3	76.0
Васілевіцкая	53.3	76.0
Лелькаўская	83.3	50.0
Капаткевіцкая	44.4	77.7
Ім. 20-годдзя БССР	66.6	77.7
Бастрыцкая	50.0	53.8
Гулабельская	92.3	25.0
Дамапавіцкая	92.3	25.0
Асарнінская	44.4	28.0
Азарычская	114.2	38.8
Злобінская	73.3	47.8
Славацкая	81.8	84.6
Жытнавінская	66.6	78.9
Лярацкая	83.3	55.3
Долчанская	77.7	56.2
Турлаўская	41.7	46.6
Калаўская	100.0	100.0
Капаткевіцкая	83.3	60.0
Мазырская	50.0	40.0
Нароўлянская	58.3	80.0
Лунінецкая	72.7	43.6
Журавіцкая	60.0	50.0
Мурманская	55.5	20.6
Крынежная	70.0	50.0
Тураўская	66.6	50.0
Петрыкаўская	66.6	52.3
Парычская I	85.7	59.1
Парычская II	50.0	80.0
Петрыкаўская	111.1	56.6
Турыўская	80.0	43.7
Дучаўская	50.0	53.3
Лучанская	83.3	43.8
Рудакоўская	118.1	64.7
Усяго па БССР	73.9	52.8

УВАГА: Зніжэнне даных па рамонту трактараў у асобных МТС Магілёўскай області адбылося з-за ўдакладнення планаў.

СПРАВАЗДАЧНА-ЭКАНАМІЧНЫ АДДЗЕЛ НАРКАМЗЕМА БССР.

У ГЛУСКУ ЛЕСАВЫВАЗКАЙ НЕ ЗАЙМАЮЦЦА

Слаба ідзе вывазка лесу ў Глускім раёне (Палеская область). Квартальнае заданне выканана толькі на 26,7 проц. На буйнейшым Слаўкавіцкім лесаўчастку звеннявыя метады работы да гэтага часу не ўкараняюцца. Начальнік участка тав. Зянько зусім не клапоціцца аб бытавым і культурным абслугоўванні лесарубаў і возчыкаў. Ленінскі куток заўсёды на замку. У краме сельпо адсутнічаюць самыя неабходныя прадукты, як хлеб, соль, чай.

Дрэнна наладжан на ўчастках учот работы возчыкаў. Калгаснікам тт. Петрошыну і Бабаку, якія вывезлі па 35 кубаметраў драўніны, у канторы Зеленкавіцкага ўчастка запісалі ўсяго два кубаметры.

Паасобныя сельсоветы і калгасы Казловіцкага і Макавецкага сельсоветаў за апошнія паўтара месяца загатовілі ўсяго 5—7 проц. плана.

С. ШАРАМЕТ.

ЗА РУБЯЖОМ

Замежны друк аб поспехах Чырвонай Арміі на Карэльскім перашэйку

НЬЮ-ЙОРК, 29 лютага. (ТАСС). Аналізуючы наступленне часцей Чырвонай Арміі на Карэльскім перашэйку, ваенны аглядальнік газеты «Нью-Йорк пост» Прат піша, што Чырвоная Армія «сваім наступленнем на Карэльскім перашэйку ўжо амаль дасягнула намечанай мэты». Скарыстанне геаграфічных умоў, піша Прат, сведчыць аб значным майстэрстве рускіх. Фіны знаходзяцца ў надзвычай крытычным становішчы.

Амерыканскі журнал «Лайф» піша, што наступленне Чырвонай Арміі прымушае замежных карэспандэнтаў пераглядзець іх думку аб Чырвонай Арміі. Чырвоная Армія, заяўляе журнал, мае першакласнае ўзбраенне, у асаблівасці кулямёты і танкі. Маральны стан совецкіх войск добры.

**

ЛОНДАН, 29 лютага. (ТАСС). Хельсінкскі карэспандэнт агенцтва Рэйтэр паведамляе, што страта фінамі берагавых батарэй у Койвісто разглядаецца там, як сур'ёзны ўдар, бо агонь гэтых батарэй не даваў магчымасці наблізіцца да берагоў рускім ваенным караблям і прадухіляў усе спробы высадзіць дэсант за лініяй Манергейма.

**

БЕРЛІН, 29 лютага. (ТАСС). Карэспандэнт газеты «Нацыянаяль-цэйтунг» паведамляе з Хельсінкі аб вялікіх поспехах совецкіх войск у Фінляндыі. «Згодна атрыманых паведамленняў, — піша карэспандэнт, — становішча фінаў на Карэльскім перашэйку становіцца з кожным днём усё больш крытычным. Асабліва паспяховым было наступленне Чырвонай Арміі ў раёне Тайпале, дзе фінам былі нанесены адчувальныя ўдары. Мяцеліца, якая бушавала на працягу некалькіх дзён у гэтым раёне, не магла ні малейшым чынам зменшыць націск совецкіх войск. Становішча фінскіх войск на Карэльскім перашэйку настолькі безнадзейна, што аб гэтым пачынаюць гаварыць і ў афіцыяльных фінскіх зводках.

**

САФІЯ, 29 лютага. (ТАСС). Учарашнія газеты ў сваіх паведамленнях падкрэсліваюць, што заняцце совецкімі войскамі вострава Койвісто мае велізарнае стратэгічнае значэнне. Газета «Зоря» піша, што з падзеннем вострава Койвісто пачынаецца новая фаза наступлення на Карэльскім перашэйку. «Непасрэдным вынікам падзення гэтых умацаванняў, піша газета, з'явіцца падзенне Выбарга».

Увесь замежны друк, — піша газета «Утро», — ажыўлена абмяркоўвае заняцце вострава Койвісто совецкімі войскамі. Адзначаецца, што гэта падзея будзе мець рашаючае значэнне для далейшага ходу ваенных дзеянняў, бо крэпасць Койвісто з'яўлялася самай істотнай часткаю абарончай лініі Манергейма.

Увесь балгарскі друк адзначае велізарную магутнасць Чырвонай Арміі, якая вядзе пабеданоснае наступленне ў Фінляндыі. Газета «Утро» адзначае, што совецкія войскі наступаюць з небывалай і нябачанай быстратой. Газета «Заря» падкрэслівае магутнасць і высокае тэхнічнае аснашчэнне Чырвонай Арміі, падрабязна знаёміць чытача з тым, што сабой прадстаўляе лінія Манергейма, пабеданосна пераадольваемая Чырвонай Арміяй. Пры гэтым газета асабліва падкрэслівае, што гэтыя ўмацаванні былі створаны «вопытнымі англійскімі, французскімі і германскімі ваеннымі спецыялістамі і ні ў якай меры не ўступаюць па моцнасці лініі Мажыно і Зігфрыда».

СУПРОЦЬ ДАПАМОГІ БЕЛА-ФІНЛЯНДЫІ

НЬЮ-ЙОРК, 28 лютага. (ТАСС). Як паведамляе газета «Нью-Йорк таймс», у Нью-Йорку адбылася студэнцкая дэманстрацыя пратэсту супроць аказання дапамогі бела-Фінляндыі і ўцягнення ЗША ў вайну. Дэманстрацыя была праведзена перад отэлем «Сен-Жорж», дзе адбываўся мітынг, на якім Гувер і мэр Нью-Йорка ла Гардыа выступалі з заклікам аказаць дапамогу белафінам.

АНГЛІЙСКІЯ ЗАКАЗЫ САМАЛЁТАЎ У ЗША

НЬЮ-ЙОРК, 28 лютага. (ТАСС). Як паведамляе карэспандэнт агенцтва Асошыэйтэд Прэс, старшыня авіяцыйнай фірмы «Дуглас эйкрафт компані» Дуглас заявіў, што Англія заказала гэтай фірме бамбардыровачныя самалёты на суму ў 20 млн. даляраў. Пастаўка самалётаў павінна быць закончана да канца лета 1941 года.

Антываенны рух у англійскіх калоніях Вест-Індыі

НЬЮ-ЙОРК, 29 лютага. (ТАСС). Улады англійскіх калоній у Вест-Індыі (астравы ў Карыбскім моры) прымаюць меры да падаўлення выступленняў насельніцтва супроць імперыялістычнай вайны. Выходзячая на востраве Ямайка газета «Юніці ньюс» нядаўна была забаронена таму, што яна смела і чэсна выкрывала імперыялістычны характар вайны, зацеянай Англіяй і Францыяй у Еўропе. Выходзячая на востраве Барбадос ліберальная газета «Барбадос абсервер» нядаўна выступіла супроць увядзення абавязковай воінскай павіннасці, паколькі англічане не прадастаўляюць насельніцтву Вест-Індыі элементарных дэмакратычных правоў. Гэта газета заяўляе, што рабочыя каланіяльных краін зрабілі ўрокі з мінулай імперыялістычнай вайны, калі імперыялісты растачалі абяцанні, якіх потым не выканалі, і ўказвае, што пасля скančэння мінулай сусветнай вайны становішча каланіяльнага насельніцтва яшчэ больш пагоршылася. Нядаўна адбыўшаяся на востраве Трынідад канферэнцыя буйнейшых профсаюзаў выказалася супроць падтрымання Англіі ў вайне.

Франка-японскія адносіны

ТОКІО, 28 лютага. (ТАСС). Агенцтва Домей Цусін паведамляе, што сёння на прыёме журналістаў прадстаўніку міністэрства замежных спраў Японіі было задана пытанне аб характары гутаркі паміж віцэ-міністрам замежных спраў Тані і паслом Францыі ў Токіо Анры. Прадстаўнік міністэрства адказаў, што ў часе гутаркі абмяркоўвалася пытанне аб пакрыцці страт, панесеных французскім грамадзянам бамбардыроўкай японскай авіяцыяй Ханой-Куньмінскай чыгункі 3 лютага. Абмяркоўваецца размер кампенсацыі і час аплаты. Пакуль у гэтым пытанні не дасягнута пэўных рашэнняў, і перагаворы будуць прадоўжаны.

На пытанне, ці дае японскі ўрад гарантыю, што паветраныя налёты на Ханой-Куньмінскую чыгунку больш не паўтарацца, прадстаўнік міністэрства адказаў адмоўна і дадаў, што налёты на яе могуць быць выкліканы ваеннай неабходнасцю.

Прымусовая работа ў сельскай гаспадарцы Францыі

ПАРЫЖ, 29 лютага. (ТАСС). Французскі ўрад дэкрэтыраваў замацаванне ў прымусовым парадку рабочых рук у сельскай гаспадарцы Францыі. Згодна дэкрэта, «на ўсёй тэрыторыі Францыі работа сельскагаспадарчых прадпрыемстваў лічыцца неабходнай для забеспячэння патрэб краіны. У сувязі з гэтым замацоўваюцца за сельскай гаспадаркай і знаходзяцца ў распараджэнні дэпартаменцкіх (акруговых) сельскагаспадарчых камітэтаў усе сяляне, маючыя сваю гаспадарку, батракі і сельскія рамеснікі ўсіх катэгорый». Гэта замацаванне распаўсюджваецца на дарослых мужчын і жанчын, а таксама і на няпоўнагадовых ва Францыі, на жыхароў Марока і Туніса, на эмігрыраваўшых ва Францыю палякаў, чэха-славакаў і інш. Ад гэтага часу прамыслоўцам і камерсантам забараняецца наймаць на работу асоб, замацаваных за сельскай гаспадаркай.

У гарадах і сёлах заходніх абласцей БССР пашыраецца сетка магазінаў. НА ЗДЫМКУ: у новаадкрытым магазіне пры Беластоцкім тэкстыльным камбінаце № 1.
Фото Д. Чэрнова. (Фотахроніка БЕЛТА).

СВЯТКАВАННЕ 100-ГАДОВАГА ЮБІЛЕЯ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ Ф. БАГУШЭВІЧА

На пасяджэнні праўлення Саюза совецкіх пісьменнікаў БССР абмеркаван план правядзення ў сакавіку гэтага года 100-гадовага юбілея з дня нараджэння выдатнага беларускага паэта Францішка Багушэвіча. Для правядзення святкавання створан рэспубліканскі камітэт.

29 сакавіка ў Мінску праводзіцца агульнагарадскі вечар, прысвечаны жыццю і літаратурнай дзейнасці Ф. Багушэвіча. З чыткай твораў паэта і вершаў, прысвечаных памяці Багушэвіча, выступяць народныя паэты БССР — ордэнаносцы Янка Купала і Якуб Колас. У вялікім канцэрце прымуць удзел артысты Беларускага дзяржаўнага драматычнага тэатра.

Вялікі літаратурны вечар арганізуецца праўленнем Саюза совецкіх пісьменнікаў БССР на радзіме паэта ў Ашмянскім раёне, Вілейскай області. Для правядзення вечара туды выедзе спецыяльная брыгада пісьменнікаў.

Вылучана група пісьменнікаў для правядзення дакладаў і гутарак аб Францішку Багушэвічу на прадпрыемствах і ва ўстановах сталіцы БССР і ў падраздзяленнях мінскага гарнізона.

(БЕЛТА).

Агітпоезд

ЛУНІНЕЦ, 28 лютага. (Кар. «Звязды»). Палітаддзел Лунінецкага аддзялення чыгункі праводзіць вялікую работу па падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўныя Советы СССР і БССР. Для абслугоўвання лінейных станцый палітаддзел арганізаваў агітпоезд. У ім, апрача агітатараў — 70 удзельнікаў клубных гурткоў мастацкай самадзейнасці — спевакоў, танцораў і інш.

Дапамога многасямейным мацерам

ГЛУСК. За мінулы год у Глускім раёне выдана дзяржаўнай дапамогі многадзетным мацерам 337 тыс. рублёў. Грамадзянка Нікіціна з вёскі Парэчча, Парэцкага сельсовета, за 3 годы атрымала дзяржаўнай дапамогі 12 тыс. рублёў.

С. Шарамэт.

ДАСТОЙНЫ ПАСТУПАК

БАРАНАВІЧЫ, 29 лютага. (БЕЛТА). Былы старшыня сялянскага камітэта вёскі Лукі, Мірскага раёна, у 1919 г. Леанід Гановіч захаваў чырвоны сцяг свайго камітэта. Не гледзячы на тое, што сцяг быў захаван у саломенай страсе, ён добра выглядае.

Селянін той-жа вёскі Грыгорый Коржык у 1919 годзе быў членам камітэта і таксама захаваў штамп і пячатку камітэта.

— Я заўсёды верыў, што гэтыя пячаткі нам яшчэ будуць патрэбны, — з гордасцю гаворыць тав. Коржык.

ШАХМАТЫ

АГЛЯД ШАХМАТНАЙ КАМПАЗІЦЫІ [illegible]

ЗАДАЧА № 6

М. Каплан (Хойнікі, вучань).

Белыя: Крh1, Фh2, Лс8, Сf5 [illegible], Кd3 і g4, пb5 (8).

Чорныя: Крd5, Фb6, Лс7, Са[illegible], [illegible] g1, пd7 (7)

Белыя пачынаюць і даюць мат у два [illegible]. Задача М. Каплана з'яўляецца цік[illegible] складаным творам пачынаючага аўта[illegible]. Рэдакцыя просіць аматараў дэтальна пр[illegible]заваць і прыслаць свае заўвагі і адз[illegible]дачы. Апошні тэрмін адсылкі рашэн[illegible] 14 сакавіка.

Рашэнні.

Задача № 3 (Львовіч, Старобін). [illegible]цыя: Крe5, Фh1, Лd1 і d8, [illegible] f6, Кb1 (7). Кс4, Се4 пп: b5, d[illegible] (4).

Мат у два хады.

1. Лd1—d3! (Пагроза: 2. Л[illegible]×)

Прыгожы і не лёгкі першы ход [illegible]вым матам пры ўзяцці ладдзі [illegible] (Ф:е4×!). Недахопам вершага ход[illegible] ляецца адняцце вольнага поля ў [illegible] караля. Для пачынаючага аматара [illegible] здавальняючы твор.

Задача № 4. Пазіцыя: Кр[illegible]5, Лd1, Са4 (4) Крс5, Лd5, п[illegible] с4, d4, d6 (6).

Мат у два хады.

1. Фf1—d3 — цугцванг. [illegible] была-б добрым творам пачынаючага [illegible]ра на тэму вымушанага ходу, а[illegible] Канонік прыслаў не свой твор, а [illegible]шаную рэдакцыю задачы Зіве: Фh2, Лd1 (13) Крс8, Лd8, с6, с7 (5). Мат у два хады 1. [illegible] —d6!

Гэта задача змешчана ў журнале [illegible]нік» № 10 за 1938 год (указана тав. [illegible]кіным, Полацк). Хоць тав. Канонік [illegible] знаўся (крыху позна) у тым, што пры[illegible] ім задача не самастойная, учынак яго[illegible] не заслугоўвае апраўдання і паслуж[illegible] перасцярогай астатнім аўтарам, так [illegible]лам для самага Каноніка не карыстац[illegible] жымі творамі, а добра папрацаваць [illegible] стойнымі дасягненнямі рэабілітаваць [illegible] першае няўдалае выступленне ў друку.

Правільнае рашэнне абодвух задач [illegible]мана ад тт. Карнейчыка (Тураў), П[illegible] (Гомель), Эпштэйна і Шляпінтоха (ся[illegible]дзяневічы), Палаўца (Быхаў). Рашэнн[illegible]чы № 3 прыслалі тт. Рапапорт (Х[illegible]) Нукшанскі (Лёзна), Канонік (Лапічы), [illegible]коўка П. (калгас «Барацьба»), Мали[illegible] (вёска Сухары), Франкфурт (Слуцк); № 4 — Гурэвіч (Клімавічы), Сенчук [illegible]чы, ветпункт), Ткачэнка, Розенблюм, [illegible]дзестенскі, Навіцкі (Мінск), Машар[illegible] Курапаценка (Слабодка), Раманаў (За[illegible]) Русецкі (Бабруйск), Кажарскі і Столі[illegible]хаў), Паскаеьеў (Гомель), Фарэмскі [illegible] Львовіч (Старобін).

РАДЫЁ У КАЛГАСА[illegible]

ШКЛОЎ. У Шклоўскім раёне рады[illegible]вана 8 калгасаў, дзе ўстаноўлен[illegible] радыёточка. У адным толькі калга[illegible]ні Леніна радыёфікавана 80 кватэр[illegible] гаснікаў. Пачата работа па радыёф[illegible] калгасаў Высоцкага сельсовета.

А. Маліноў[illegible]

Здарэнні

«Радыёманцёры». У Мінску на [illegible]гу доўгага часу пад выглядам рады[illegible]цёраў аперыравала шайка злачы[illegible]. Яны з'яўляліся ў кватэры, прадста[illegible]ся радыёманцёрамі і, улавіўшы з[illegible] момант, учынялі крадзеж хатніх [illegible]. Крымінальным вышукам шайка вы[illegible]. Затрыманы Гуткін Д. Ш., Касп[illegible] К. П., Тарасевіч І. А. і Песцераў [illegible]. Затрымана таксама іх саўдзельні[illegible] Гуткіна Р. Я., якая збывала кра[illegible]рэчы.

Дзённік

⊙ 2 сакавіка, у 7 г. вечар[illegible] памяшканні Дома партактыва (в[illegible]зала) адбудзецца чарговая лекцыя ў [illegible]рыі Сталінскага РК КП(б)Б.

⊙ 2 сакавіка, у 8 г. вечар[illegible] памяшканні Дома партактыва (малая [illegible]) адбудзецца чарговая лекцыя ў ле[illegible] для настаўнікаў Сталінскага раёна.

⊙ Марксісцка-ленінскі універсітэ[illegible]хаднага дня пры Доме партактыва [illegible]гаркома КП(б)Б паведамляе ўсіх [illegible]чоў асноўнай і паралельнай груп аб[illegible] што заняткі ва універсітэце адбу[illegible] 1 сакавіка ў 11 г. раніцы.

Заняткі вячэрняй групы адбу[illegible] 2 сакавіка, у 7 г. вечара, у малай [illegible] Дома партактыва.

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУН[illegible]

Аб мерах па ачыстцы тратуараў, вуліц, дахаў ад лёду і снегу

ПАСТАНОВА № 6/20 ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА МІНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ ад 28/II 1940 г.

У сувязі з меўшым месца вялікім снегападам і снежнымі заносамі ў бягучую зіму і з-за непрыняцця дастатковых мер з боку Горжылупраўлення, райжылупраўленняў, Мінтрамвая і асобных ведамстваў па вывазцы снегу з прылягаючых да іх участкаў вуліц і трамвайных пуцей—горад аказаўся ў вельмі запушчаным становішчы.

Лёд з тратуараў не скалваецца, на тратуарах утварыліся лёдавыя ўзгоркі, тратуары пяском не пасыпаюцца, у рэзультаце чаго прахожыя падаюць і маюць месца вяшчасныя выпадкі з траўматычнымі пашкоджаннямі. З-за нясвоечасовай вывазкі снегу на вуліцах утварыліся вялікія насланенні лёду, у выніку чаго аўтатранспарт непрадукцыйна зношваецца, а некаторыя вуліцы аказаліся поўнасцю ў непраезным становішчы. Дахі ад снегу не ачышчаюцца, у рэзультаце гэтага па Сталінскаму раёну мелі месца выпадкі абвалаў дахаў.

Такое становішча горада паказвае, што райжылупраўленні ад кіраўніцтва домаўпраўленнямі самаўхіліліся, домаўпраўленні і дворнікі працуюць выключна дрэнна. Так, напрыклад: домаўпраўляючы д/у № 206 Крупнік, не гледзячы на тое, што двойчы быў аштрафаван і неаднаразова папярэджан, усё-ж ачысткай вуліц і тратуараў ад снегу не займаўся, тратуары пяском не пасыпаліся, і тэрыторыя прылягаючых да гэтага домаўпраўлення вуліц К. Маркса, Валадарскага, Кірава і Камсамольская стала непраезнай і цяжкапраходзімай.

Улічваючы такое становішча, выканаўчы камітэт Мінскага гарадского Совета дэпутатаў працоўных пастанаўляе:

1. За сістэматычнае невыкананне распараджэнняў выканкома горсовета аб ачыстцы горада і нераспарадчасць у гэтай справе в а. нач. горжылупраўлення т. Націсу абвясціць вымову.

2. Папярэдзіць начальнікаў райжылупраўленняў, што ў выпадку, калі яны зараз-жа не створаць неабходнага пералому ў рабоце домаўпраўленняў па ачыстцы горада ад лёду і снегу і не прымуць мер да стварэння ўмоў зусім нармальнага руху па тратуарах, выканком вымушан будзе прыняць у адносінах да іх больш суровыя меры.

3. Абавязаць дырэктара трамвайнага трэста т. Гарабцова да 5 сакавіка правесці поўную ачыстку трамвайных пуцей ад снегу і лёду і вывазку апошняга.

4. Абавязаць старшынь выканкомаў Сталінскага, Варашылаўскага і Кагановіцкага райсоветаў пад іх асабістую адказнасць прыняць у пацізённы тэрмін меры па ачыстцы тратуараў, вуліц і дахаў ад лёду і снегу і вывазцы яго ў адведзеныя месцы, узяўшы пад штодзённы кантроль работу райжылупраўленняў і домаўпраўленняў, і 5 сакавіка 1940 г. на пасяджэнні выканкома Мінгорсовета далажыць аб праведзеных мерапрыемствах.

5. Абавязаць дырэктара Сантрэста т. Марголіна ўзмацніць работу транспарта па вывазцы снегу і нечыстот з горада.

6. Абавязаць дырэктара Санітарнага трэста т. Марголіна прадастаўляць транспарт установам, прадпрыемствам і арганізацыям толькі ў мэтах ачысткі горада.

7. Даручыць члену выканкома Мінскага гарадскога совета т. Саксону мабілізаваць усе гарадскія аддзяленні РС міліцыі на назіранне за выкананнем гэтай пастановы, з паследуючай інфармацыяй выканкома горсовета.

8. Гэтую пастанову апублікаваць у друку.

Нам старшыні выканкома Мінгорсовета КАЖДАН

Сакратар выканкома Мінгорсовета ДЗЯМІДАЎ.

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР
1 сакавіка
Абанемент № 120.
ПАГІБЕЛЬ ВОЎКА
Пачатак у 7 г 30 м. вечара
Каса адкрыта з 2 да 8 г веч

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР
1 сакавіка
Абанемент № 104.
СЭНДЭР БЛАНК
Пачатак у 8 г. вечара

Кінотэатр «Чырвоная зорка» «БОЛЬШАЯ ЖИЗНЬ»

Кінотэат[illegible] «РОДИНА[illegible]» «МОРЯКИ»

Кінотэатр «Інтэрнацыяна[illegible]» АРСЕН[illegible]

Кінотэат[illegible] «Спартак[illegible]» «ГРОЗА»

Дзіцячы кінот[illegible] «СЕДОВЦЫ»

Кінотэат[illegible] «НАШЫ [illegible]» «СЕДОВЦЫ»

Уп. Галоўлітбела № Г—1361. Мінск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. М., Л.,